ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5635 ՕԳՈՍՏՈՍ 4/17 1904 ՁՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 5 ՁԷՄՍԶԻԻԼ ԱԽԸՐ 1322 ԻԱ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5635

در علیه غلطه ده ﴿ آره‌ولك ﴾ قزته‌سی اداره‌خانه‌سنده

Նամակ կամ ար եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳԵՐԳԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՕԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանցօ փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ եւ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոյսոյ եւ գաւառներու համար	տարեկան	140 ղր
» » » »	վեցամսեայ	70 »
» » » »	եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար	տարեկան	40 ֆր.
» » »	վեցամսեայ	20 »

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի, 115 դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով:
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Տեղուտմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն:

20 ՓԱՐԱ. 20

ԱՋ ՈՒ ԶԱԽ

ՄԻԾԵՑ ՈՐԲԱՆՈՑԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Պ. Եսայեանի խօսք հասկնալ չուզելու յամառութիւնը կը տարիպէ դիս որ երբորդ անգամ ըլլալով զբաղիմ Ս. Յակոբայ Որբանոցին անօրէնի խնդրով, հակառակ իր այն կարծիքին թէ այս կարգի վիճաբանութիւններ աւելի Որբանոցը վարկաբեկ ընելու կը ծառայեն:

Այս կարծիքը սխալ է, եւ սխալ է ասոնց համար մանաւանդ որ մամուլին բարոյական դերերուն ամէնէն նուիրականին ուրացումը կը նշանակէ, ուրիշ ոչինչ: Հանրային բարենպատակ հաստատութեան մը մասին —ինչպէս է Ս. Յակոբայ Որբանոցը,—եղած քննադատութիւններ՝ որչափ առեն որ հիմնաւոր են, աւելի տանց օգտին համար կ'ըլլան քան թէ վնասին: Բարենպատակ հաստատութեան մը թերին մատնանիշ ընել, գէշ կողմ մը երեւան հանել, յորդորել որ ակար կէտերը զօրացուին, զեղծումներ մէջեղ դնել եւ անոնց հեղինակները ձառնել, ապահովաբար գէշ բաներ չեն որ հանդիսող մարդը ինքզինքին իրաւունք տայ մամուլը մեղադրելու:

Այս խնդրին մէջ ալ, իմ կողմէս ո՛չ մէկ փափաք կայ որբանոցը վարկաբեկ ընելու: Ի՛նչ չահ պիտի ունենայի ասկէ, եւ ի՞նչ օգուտ պիտի ծագէր ամէն համակրութեան արժանի հաստատութեան մը անունարկումէն՝ ենթադրելով որ «Որբանոցը անկարող մարդու մը վարչութեան կը յանձնուի, պէտք է աւելի անկարող ձեռքերու յանձնել» ըսելը՝ այդ հաստատութիւնը վարկաբեկ ընել նշանակէր, ինչպէս կը կարծէ Պ. Եսայեան: Ո՛չ ապիկարութեան պատճառաւ հաստատութիւնէն ճամբուած ուսուցիչ մը եմ որ ապահովի վրէժ մը լուծել ուզեմ, ո՛չ ալ Որբանոցի անօրէնութեան պաշտօնին թեկնածու: Բայց գիտեմ թէ այդ հաստատութեան մէջ ապիկարներ կը պաշտպանուին, եւ թէ պաշտպանողները, երբեմն նոյնիսկ հաստատութեան շահերը կը մոռնան, իրենց մարդիկը առաջ մտնելու համար: Այս կէտը ինծի ծանօթ ըլլալն համար է որ այնչափ ատեն մեղքցայ Նիկողոսեան էֆէնտին՝ տեսնելով որ հակառակ այդ կերպով յարուցուած խոչընդոտներու, տակաւին կը յամառի պահել պաշտօն մը զոր է սէր Որբանոցին տանձնած էր, եւ զոր միշտ նոյն Որբանոցին սիրոյն համար շարունակեց: Դարձեալ այդ կէտը դիտնալու համար էր որ ես ինքս յորդորեցի Խճճաարեան էֆէնտին՝ չտանձնել անօրէնի պաշտօնը, մինչեւ որ հաստատութիւնը չմարքուի կարգ մը անպիտան տարրերէ: Ինք սակայն իմ ըսելէս առաջ զգացած էր այդ կէտը, եւ Խնամակալութեան հետ ունեցած առաջին տեսակցութիւնէն վերջը, համոզուած էր թէ առաջարկուածը իր գործը չի կրնար ըլլալ բնաւ: Պ. Եսայեան կը պնդէ թէ Խճճաարեան էֆէնտի եւ ուրիշներ որբանոցը մաքրուած տեսնելու պահանջում չեն ըրած, այլ գործելու կատարեալ ազատութիւն խնդրած են: Բայց ի՞նչ կը նշանակէ գործելու կատարեալ ազատութիւն. իր գիտցած քիչ մը հայերէնովս անանկ կը կարծեմ թէ անօրէն մը՝ գործելու կատարեալ ազատութիւն պահանջելով՝ ինքզինքին իրաւունք տալ կ'ուզէ նաեւ փափաքած ուսուցիչը պահելու: Կամ այն է որ ես սխալ կը հասկնամ, եւ կամ Պ. Եսայեան աւելի լաւ գիտէ լեզու մը որ տակաւ առաջին անգամը ըլլալով այսքան անհասկնալի կը դառնայ ինծի:

Ինչ որ է, դառնանք Պ. Նալպանտեանի խնդրին, քանի որ մանաւանդ Պ. Եսայեան աւելի այդ մարդը պաշտպանել կ'երեւայ քան Որբանոցը: Ինչպէս ըսած էի, կը պնդեմ նորէն թէ Նիկողոսեան էֆէնտի դժգոհ էր Պ. Նալպանտեանէն, եւ հետեւաբար չէր կրնար անոր արժանեաց իր գնահատութիւնամականն աւելցնել տալ: Բայց որովհետեւ Պ. Եսայեան չի համաձայիր ըսածիս, իրեն պատմեմ թէ Պ. Նալպանտեանի ամսականը ի՛նչ պայմաններու մէջ 800 դրուշի բարձրացաւ:

Արհեստաւոր որբերուն վրայ, մասնաւորաբար կիրակի օրերը աւելի լաւ հրամայելու թիւն կատարելու համար, նոր դասարակի մը պէտք կը տեսնուի, եւ կը բերուի մարդ մը, որ գործի չդիմաց եւ վերջի վերջոյ լուսարարութեան կը յանձնուի: Դրամական անձկութեան պատճառաւ, ուրիշ աւելի կարող դասարակ մը ճարել անկարելի ըլլալով, Խնամակալութիւնը կը մտածէ Պ. Նալպանտեանի աշխատութիւնը աւելցնել, 200 դրուշի յաւելում մը ընելով: Ասոր վրայ՝ Նիկողոսեան էֆէնտի Խնամակալութեան կ'ըսէ թէ չնք պատրաստ է կիրակի օրերն ալ գալ եւ անձնուիրաբար սանձնել այդ աւելորդ հոգը, որպէս զի Խնամակալութիւնը իր նիւթական անձկութեան մէջ չտարիպուի 200 դրշ. ալ վճարել: Եթէ կիրակի օրերն ալ երթալու ըլլար Նիկողոսեան էֆէնտի, ամբողջ շաբթուան մէջ միայն մէկ օր արձակուրդ պիտի ունենար, ինչ որ ամէն մարդ չպիտի ուզէր ընել: Խնամակալութիւնը, ասկայն, հակառակ Նիկողոսեան էֆէնտիի անձնուիրութեան, երկու հարիւր դրուշի ծախքը կը չուկէ, Պ. Նալպանտեանի ամսականը կ'աւելցնէ, եւ աւելորդ է ըսել թէ արհեստաւոր որբերու վրայ կերկին այնչափ հսկողութիւն միայն կը կատարի, որչափ որ կ'ըլլար այդ ամսանի յաւելումը չեղած:

Առաւելագոյն պատմութիւն մը որ Պ. Եսայեանի ամենէն գլխաւոր փաստը կը ջրէ: Կը յուսամ որ Թերեւս իրեն անծանօթ այս իրողութեան տեղեկանալէ վերջ ալ չելլեր հանդարտ սրտով պօռալու թէ Նիկողոսեան էֆէնտի, Պ. Նալպանտեանի արժանեաց իր գնահատութիւնն՝ անոր ամսականները աւելցնել կուտար: Այս պատմութիւնը ճիշդ ասոր հակառակը կ'ապացուցանէ. կ'ապացուցանէ նաեւ սա կէտը, թէ Որբանոցին մէջ ան ու ան յանի պաշտպանութիւն մը կը վայելեն: Բանի մը օր առաջ Հիւանդանոցին նորընծայ անօրէն Համամեան էֆէնտի, —օրուն անկեղծութիւնը կարելի չէ տարակոյս ենթարկել— միեւնոյն գանգատը կ'ընէր ինծի, եւ իր գանգատին առարկան դարձեալ Պ. Նալպանտեանն էր: Համամեան էֆ. նոյն իսկ Ս. Պատրիարքին պիտի յայտնէր Պ. Նալպանտեանի վայելած այդ պաշտպանութեան պարագան, նկատելով որ այդ բաղդաւոր պարոնը, իր պաշտպաններուն ապաւինելով, կ'ուզէ ճողոպրել այն հսկողութենէն՝ զոր Հիւանդանոցի տնօրէնութիւնը պարտաւոր է կատարել իր վրայ:

Ինծի համար խնդրին կարեւոր կէտը սա է թէ Պ. Նալպանտեան բարձրակ կերպով անկարող է Որբանոցին պէս հաստատութեան մը տեսչութեան պաշտօնը վարելու: Այս համոզումը մինակ իմս չէ. Հիւանդանոցը, Հոգաբարձութիւնն ալ այդ համոզումը ունենալուն համար չուզեց հաւանիլ Խնամակալութեան կարգադրութեան, եւ կարելի եղածին չափ չուտ հրամայեց մը ընելու համար՝ Խնամակալութեան ուղղեալ մը՝ զոր Հիւանդանոցի տնօրէնութիւնը պարտաւոր է կատարել իր վրայ:

Ինծի համար խնդրին կարեւոր կէտը սա է թէ Պ. Նալպանտեան բարձրակ կերպով անկարող է Որբանոցին պէս հաստատութեան մը տեսչութեան պաշտօնը վարելու: Այս համոզումը մինակ իմս չէ. Հիւանդանոցը, Հոգաբարձութիւնն ալ այդ համոզումը ունենալուն համար չուզեց հաւանիլ Խնամակալութեան կարգադրութեան, եւ կարելի եղածին չափ չուտ նոր տեսչի մը ճարելու որոշում տուաւ: Խնամակալութիւնն ալ նախապէս դէպքին տեսնել փնտռելով այդ համոզումը ունենալը յայտնեց անուղղակի կերպով, քանի որ թէ արամադրելի մէկը ըլլար նոր տեսչի մը ճարելու

կէն օգտուելով, հիւանդը կը սկսի մը-առանգութիւն ցուցնել, կը զայրանայ եւ կը տեսնէ որ իր վիճակը կը ծանրանայ։ Մինչ հոգեմարմնում յանձնարարողը գիտէ թէ այդ մարզական ցուցերը, ջղային եւ ուրիշ անհանգստութիւններ երևակայութիւնէ ծնունդ առած են։ Ուստի կենտրոն դեղեր չի յանձնարարեր, այլ հիւանդին կը պատուիրէ որ իր ուժերը վերականգնէ, ելքը նուազեցնելով եւ հաստիքը աւելցնելով։

Բժիշկին յանձնարարութեամբ, ջլախտաւորը վից չաղաթի լոգ անկողնին մէջ պառկելու կը դատապարտուի։ Հիւանդը կը դժգոհի, բայց ապաքինման յոյսով կը համակերպի։ Ցնոով բժիշկը կը պատուիրէ առաւ տնունդ առնել եւ գիշերուայ։ Հիւանդը կ'ուզէր թէ չի կրնար նոյն իսկ կաթը մարսել։ Բժիշկը կը պատասխանէ թէ պիտի կրնայ իր ուղտին պէս դրածնել հիւանդին սամաքը։ Արդարեւ երբ ջլախտաւորը այսպէս տանջանոյ ու գարնանի, ապաւով եղէք որ անոր սամաքն ալ կը չոգաւի։ Բայց զգալի բարւոքում մը կրելու համար, բժիշկը կը պատուիրէ որ ջլախտաւորը հեռանայ իր ընտանիքէն դուքն ու բնակարանէն։ Պէտք է ջնջել բոլոր առօրեայ տարբերի զրգռումները։ Մնաց որ, մեկուսացումը առանց մարդուն ալ օգտակար է, ինչպէս նաեւ մասնաւորական աշխատութիւն ունեցողներուն։ Այցելութիւնները ալ պէտք է ջնջել։ Նամակ ու ընթերցում բան։ Բայի պէս անզգած կեանք վարելու է։ Այսպէս, հիւանդը անկողնին մէջ գտնուած, իրենէրէն մեկուսացուած, մարմնոյն կիրը կ'ուսեցնայ ու իր ֆիզիքական ուժերը կը գտնէ քիչ առնէն։

Բայց այս դարմաններէն աւելի փափուկ հոգեդարմանումը կայ, զոր բժիշկը պիտի կատարէ իր ամենօրեայ խօսակցութիւններով հիւանդին հետ։ Հոս էնոր հոգեբան պէտք է ըլլայ բժիշկը։ Միտ հիւանդին բանականութեան կուսմ ընելով, անոր արժանապատուութիւնը պահելով։ Ասոնցմէ մեկ մասը մը թրթռացնելով։ ասոնցմէնպան թելադրութիւն մը ալ է ասիկա։

Բժիշկը չատ ճարտար, հոգեբան, համբերատար, լաւ վարուող, կրօնվի ու յարատեւ ըլլալ է։ Ինքնան չատ պիտի լսելի իր դարմանումին մէջ, որքան հմտաբար մեծ ըլլայ։

Ջախտի բարձրական դարմանումին մէջ չատ մը մասնաւորութիւններ կան, զորս երկայն պիտի ըլլար թուել հոս։ Բայց տնմանելի իրողութիւն մը են որ ջլախտի ամէնէն սատիկ տեսակները եւ նոյն իսկ ջլախտի չնմանող հիւանդութիւններն ալ այս կերպով կը բուժուին։ Ու պէտք է խոստովանիլ որ հոգեդարմանումը միայն հարուստ ջլախտաւորներուն համար չէ. ազքատներն ալ կրնան խնամուիլ իրենց յատուկ հիւանդութիւնին մէջ։

Գ. Տիպաւորի հրատարակած նոր հատորը, հոգեդարմանումի վրայ, օգտակար գնայ ըլլալ թէ՛ ասոդիներուն եւ թէ հիւանդներուն։ Ա. որ հեղինակը կ'ըսէ.— «Առողջութիւնը խանգարելու լաւագոյն միջոցը, անոր համար մտատանջ ըլլալն է։» Պէտք է իր առողջութեան վրայ չի խորհիլ չարունակ, այլ կեանքը վայելել լայնօրէն, իր կարողութիւնները զարգացնել եւ նէ։ Պէտք է միւս խորհիլ թէ մարդ կենդանի էակ մըն է, ոչ թէ սրկար մը կամ ապաքինող մը։ Պէտք է առողջ ըլլալու կամք ունենալ։ Թէ բարեյաչող եւ թէ գիշերաբարձ։ Փափաքելի է որ ընտանիքի հարիր, ինչպես նաեւ բժիշկներ կարդան Գ. Տիպաւորի այս նոր գործը, որ ապահովաբար ջլախտաւորներ չպիտի հասցնէ, այլ դարմանման քանաւոր եղանակներ ցոյց կուտայ։ Գրական եւ հոգեբանական այնքան հատորներու քով, որոնք բարձրական ախտաբանութեամբ կը զբաղին, ի մեաս ընթերցողին, լաւ է որ երբեմն հրատարակուի այսօրինակ գիրքեր։ Առաջինները կը մեկուցնեն սիրը եւ կը ջնջեն միտքը, մինչ վերջինները կամք ու կորով կը ներշնչեն մարդուն։

Թարգմ. ՁԱՐԵՀ ՆԵՄՏՍ

ՎԱՐՁԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

ՕՍՄ. ՀԱՆԸՆԱՅԻՆ ՊԱՐՏԻՆ

ԱԶԴ.—1830 Սեպտեմբեր ամսոյ մանկական տարիք, երբ զգիլեր ըմպկեաց վանանան վրայ տուրքիւ եկեղեցի մանավանդը կը կատարուի, Օսմ. Հանր. Պարտքի Ընդ. Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ մասնաւոր գրքոյկ եւ արտաքին ներքուն մէջ հաստատուած գրեցեր ըմպկեաց վաճառականներուն թէ նոյն նիրիին վերջերիսյ կանոնագրութեան 14դդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, պարտին անձամբ ներկայանալ ամսոյս մէջ, Զինորանի վերի յարկը գրեցեր ըմպկեաց Տնօրէնութեան (Գալա), որպէս զի լիրեալ կանոնագրութեան 10դդ յօդուածին վերջին հատուածին տրամադրութեանց համաձայն, կանոնական թոյլատրութիւնը ըլլայ։ Անոնք որ այս ձեռակերպութիւնները չեն կատարեր յառաջիկայ Սեպտ. 1էն առաջ. օրէնքին սահմանած պատիժներուն պիտի ենթարկուին։ 3–9

ԸՆԴՀ. ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ
28/10 Օգոստ. 1830/1904

* * *

Օսմ. Հանր. Պարտքի վարչութեան Թաղեալ հասոյթներու ընդհանուր Տնօրէնութիւնը կը ծանուցանէ Պրուսայի չրատարածական վարչարանին ուսանողներուն թէ այդ վարչանոցը պիտի վերաբացուի 1904 սեպտեմբեր 4/27ի չարաթ օրը եւ թէ դասախօսութիւններ նոյն օրը պիտի վերսկսին։ Հետեւաբար Ս. ու Բ. կարգերուն ուսանողները կը հրաւիրուին նոյն օրը ներկայ գտնուիլ չերատարածական վարժարանը։ Տնօրէնութիւն
14/27 յուլիս 1904 10 – 10

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՋԱՔՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Բարբ–Արթուրի ռուսական ճակատը։ — Ճակատամարտը։ — Զեղոք ճակատագիտնեցներ։

Բարիզ, 13 օգոստոս.— Ճշդիւ յայտնի չէ թէ Բարթ–Արթուրէն հեռացող ռուսական նաւատորմիղը ի՞նչ եղած է, բայց ստոյգ իրողութիւնը այն է որ եթէ նպատակ ունէր Վլատիվոսթոք երթալ, եւ կամ վերջնական պարտութեան մը մատնել Թոգո ծովակալը, չէ յաջողած. գէթ մասնակի կերպով։ Առաջին ենթադրութեան մէջ քանի մը զրահաւորներ, որոնց ի՞նչ ըլլալը չենք գիտեր, կարելի է պիտի կրնան Վլատիվոսթոք հասնիլ, սակայն իրենց հետն պիտի թողուն չորս կամ հինգ յածուորակներ՝ պատերազմի տեղեկութեանց համար անգործութեան դատապարտուած, եւ կամ եթէ յանդուգն փորձ մը կատարեն, ճարտներուն կողմէ բնաջինջ ըլլալու վտանգին ենթարկուած, քանի որ մեկուսացած են եւ հեռացած իրենց ապաստարանէն։ Արդ, այդ ցուցիչներէն մեկը կամ միւսը կրնան ընդունիլ միջազգային այն օրէնքին հետեւանքով որ քառասնչորս ժամ կը սահմանէ պատերազմիներու նաւերուն ներկայութիւնը չեզոք նաւահանգիստներու մէջ։ Ուրեմն ռուսական մարտանաւերը պիտի պարտաւորուին կամ իրենց զէնքերը ու կազմածները վերցնելով պատերազմին չարունակութեան համար իրենց տարողի արժէքը կորսնցնել, եւ կամ դուրս ելլել եւ հաւանօրէն պատերազմի իրենցմէ զերազանց ոյժերու դէմ։ Արդէն իմացուեցաւ որ կատաղութեամբ կատարած են այդ պատերազմը եւ բաւական ծանրապէս վնասուած կ'երեւան։ Երկրորդ ենթադրութեան մէջ ռուսական մարտանաւերուն ցիրուցան եղած ըլլալը բաւական ցոյց կուտայ թէ Բարթ–Արթուրի ռուսական նաւատորմը ծանր ձախողուածի մը չէ ենթարկած Թոգո ծովակալը, քանի որ ինքն իսկ սարսափած է անկանուրի ու փախչի։ Զէզոք նաւահանգիստներու մէջ ռուսական մարտանաւերուն ներկայութիւնը եւ Զէ–Ֆուի մէջ Ճարտներուն կողմէ Ռիչիթիկնի թարփիլոնաթոյնին գրաւումը միջազգային ծանր խնդիրներ առաջ կը բերեն, որոնք, այդ գործողութեանց մանրամասնութիւնները յայտնի դեղած, չեն կրնար շուտով նկատողութեան առնուիլ ու կարգադրուիլ։ Վճռանուիթեանց գլխաւոր երկու սկզբունքները հաստատեցին են. Ս. Զէզոք նաւահանգիստի մը մէջ ապաստանարան փնտռող պատերազմիկ նաւերը քսանչորս ժամէն աւելի չեն կրնար հոն մնալ եւ Բ. Բնականան ամէն միջոց, թնամութիւն մը պատրաստելու համար գործուած ամէն արարք ապաստանարանի իրաւունքի իրրեւ բնարարում կը նկատուի։ Այդ սկզբունքները ընդհանուր կերպով ընդունուած են, սակայն բացառութիւններ ու մեկնաբանութիւններ ալ կան, որոնք թոյլ չեն տար բացարձակապէս յառակ ու ճշգրիտ կերպով իսկոյն լուծել չեզոքութեան բանարարման խնդիրները։ (Թաղ)

ԲՈՐԹ–ԱՐԹՈՒՐ

Ռուսական ճակատը։ — Տպաւորութիւնը Բեդերսպուրգի մէջ։ — Ճարոնի մէջ — Զեղոք ճակատագիտնեցներ։ — Զանազան լուրեր։

Բեդերսպուրգ, 13 օգոստոս.— Հոս մեծ յուզում պատճառեց այն լուրը թէ Բարթ–Արթուրի ռուսական նաւատորմիղը յաջողած է խզել ճարտնական պաշարման գիծը եւ ծովին բացը երթալ։ Սքրիլով ծովակալին նաւատորմին միանալու համար։ Պատերազմը սկսելէն ի վեր որ եւ է դէպք այսքան յուզում չէր պատճառած, մանաւանդ անոր համար որ իրողութիւնը բոլորովին անակնկալ մը էր։ Այնպէս կը նկատուի թէ ռուսական նաւատորմիղը կորսնցուցած դափնիները։ Ընդհանուր խանդավառութիւնը աւելցնող պարագան այն է թէ այդ ելքը ցոյց տուած է որ ճարտնական մարտանաւերը ենթարկուածն չատ աւելի վնասուած են։ Շատերը սակայն, այնպես կը նկատեն թէ ռուսական մարտանաւերուն հեռացումը Բարթ–Արթուրի մէջ կացութիւնը ազնապալից ըլլալուն նշանն է։

Թոքիօ.— Տպաւորի մանրամասնութիւն մը լուսնկաս Բարթ–Արթուրի ռուսական նաւատորմին փախստականներ եւ չորեքշաբթի իրիկուան նաւային ճակատամարտին վրայ որ միւնու գիշեր չարունակեցաւ։ Մերայն Թա–Լիէն–Ուանէն հեռագիր մը առնուած է ծանուցանող ճակատամարտը, հեռագիր մը Զէ–Ֆուէն Ռիչիթիկնի ժամանումը զեկուցանող եւ Թիաօ–Զէուէն ուրիշ հեռագիր մը որ Ամֆոյտի եւ Նովիքի ժամանումը կը ծանուցանէ։ Ճարտնի ծովային նախարարը կը յայտարարէ թէ որ եւ է տեղեկութիւն չունի։ Եւ էկ նոյն նախարարութեան կողմէ հրատարակուած հեռագիրը Թոկօ ծովակալինը չէր։ Կը կարծուի թէ Ռուսերը զանազան ուղղութեամբ ցրուած են եւ թէ լարեքշաբթի իրիկուն Թոկօ հասած է զանոնք, ծանր վնասներ պատճառելով։ Ընդհանուր վստահութիւնն մը կը տիրէ թէ ռուսական ծովային զօրութիւնը նոր ոնարկու հարուած մը ընդունած է Մարգարոյն Արեւելքի մէջ, սակայն մանրամասն տեղեկութիւն չկայ։ Ճարտնի հանրային կարծիքը զրգռուած է։ Կրնայուի թէ ճարտն անմիջապէս դիտաւորութիւն պիտի ընէ Դերմանիոյ՝ Ֆիաօ–Զէուս ապաստանած ռուսական մարտանաւերուն համար։

— Թոկօ ծովակալը կը հեռագրէ թէ ռուսական հինգ զրահաւորներ կ'երեւայ որ ծանր վնասներ կրած են օգոստոս 10ի ճակատամարտին ատեն։ Բորիksայ երկուքները քանդուած են եւ խլոր թնդանոթներէն մէկը ա՞զդեցութեան եղած է Ռեվիզիզան, որուն վրայ պարզուած է ծովակալին դրօշը, քանի անգամներ զարնուելուցաւ 3500 մէթր հեռուէն. ամէնէն աւելի այդ նաւը վնասուած ըլլալու է։ Ռուսական յածուորակներուն կրած վնասը համեմատաբար թեթեւ է։ Պահանն տեսնուած չէ։ Ճարտնական մարտանաւերուն կրած ըլլալը վնասները առժամապարտուած են։

Զէ–Ֆու.— Ռուսական Բալլաս յածուորակին ինչ եղած ըլլալը հոս յայտնի չէ։ Սեկարեվիչ զրահաւորը, Նովիք յածուորակը եւ երեք թարփիլոնաթոյներ տակաւին Ֆիաօ–Զէու կը գտնուին։ Սեկարեվիչ ծանրապէս վնասուած ըլլալով կը նորգուի։ Կ'ըսուի թէ Դերմանները ա,դ մասին կ'ուզեկին Ռուսահրուն։ Զարոց կայ թէ Ռոնտ կղզիին բարերը կատարուած ճակատամարտին մէջ վիրաւորուած ճակատամարտի մէջ վիրաւորուած Ռիաօ–Զէու կը նկատուի։ Ոչ ոք կայ թէ Ռոնտ կղզիին բարերը կատարուած ճակատամարտին մէջ վիրաւորուած ճակատամարտին մէջ։ Ուրեմն ռուսական մարտանաւերը պիտի պարտաւորուին կամ իրենց զէնքերը ու կազմածները վերցնելով պատերազմին չարունակութեան համար իրենց տարողի արժէքը կորսնցնել, եւ կամ դուրս ելլել եւ հաւանօրէն պատերազմի իրենցմէ զերազանց ոյժերու դէմ։ Արդէն իմացուեցաւ որ կատաղութեամբ կատարած են այդ պատերազմը եւ բաւական ծանրապէս վնասուած կ'երեւան։ Երկրորդ ենթադրութեան մէջ ռուսական մարտանաւերուն ցիրուցան եղած ըլլալը բաւական ցոյց կուտայ թէ Բարթ–Արթուրի ռուսական նաւատորմը ծանր ձախողուածի մը չէ ենթարկած Թոկօ ծովակալը, քանի որ ինքն իսկ սարսափած է անկանուրի ու փախչի։ Զէզոք նաւահանգիստներու մէջ ռուսական մարտանաւերուն ներկայութիւնը եւ Զէ–Ֆուի մէջ Ճարտներուն կողմէ Ռիչիթիկնի թարփիլոնաթոյնին գրաւումը միջազգային ծանր խնդիրներ առաջ կը բերեն, որոնք, այդ գործողութեանց մանրամասնութիւնները յայտնի դեղած, չեն կրնար շուտով նկատողութեան առնուիլ ու կարգադրուիլ։ Վճռանուիթեանց գլխաւոր երկու սկզբունքները հաստատեցին են։ Ս. Զէզոք նաւահանգիստի մը մէջ ապաստանարան փնտռող պատերազմիկ նաւերը քսանչորս ժամէն աւելի չեն կրնար հոն մնալ եւ Բ. Բնականան ամէն միջոց, թնամութիւն մը պատրաստելու համար գործուած ամէն արարք ապաստանարանի իրաւունքի իրրեւ բնարարում կը նկատուի։ Այդ սկզբունքները ընդհանուր կերպով ընդունուած են, սակայն բացառութիւններ ու մեկնաբանութիւններ ալ կան, որոնք թոյլ չեն տար բացարձակապէս յառակ ու ճշգրիտ կերպով իսկոյն լուծել չեզոքութեան բանարարման խնդիրները։ (Թաղ)

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Ճարտնական շարժումները.—Կացութիւնը —Պատասխանական տեղեկագիր։

Բեդերսպուրգ, 13 օգոստոս.— Եալու–Շի–Բայ զօրավարը 70,000 հոգիով դէպ ի հիւսիս կը յառաջանայ։ Ռուսական բանակին դէմ տակաւին ձեռնարկ մը չէ ըրած, բայց անոր մերձեցումը արեւմտեան կողմէն կը սպառնայ այն բանակին։ Թուլկուզները հետզհետէ յանդգնութեամբ կը գործեն։ Ռուսական բանակին արեւելեան մասին մէջ մինչեւ հիմա հանդարտութիւն կը տիրէ, բայց Ճարտները անգամ զօրութեամբ կը յառաջանան Հայ–Զէնկէն դէպի Անթայ եւ Պէնզիթայի։ Մինչեւ Ամրիկ հետաքննութիւններ կատարած են։ Կը վախցի որ չնչաւոր չարժում մը կատարեն դէպ ի Մուքդէն եւ կամ Անթայի հանքերը։

— Բուրթաթքին զօրավարը օգոստոս 12 թուականով հետեւեալը կը հեռագրէ Նիքոլա կայսր.— «Այսօր տեսնուեցաւ թէ ճարտնական յառաջապահներու փոքր զօրախումբ մը Ը յառաջանայ դէպ ի Մանչուրիայ բանակին հարաւային ճակատը։ Թուլկուզներու խումբեր, զորս կը վարեն ճարտնի սպանիր սկսեր են գործունէութիւնս ցոյց տալ Լիաօ գետին շրջանակին մէջ։ Ին–Պէ ի վրայ։ Ռուսական ջոկատի մը եւ ճարտնական հեծելազորքերու հետազօտիչներու միջեւ, ինչպէս հոգիի չափ, ընդհարում մը կատարուելով, ճարտներէն տասնչորսնգ հոգի մեռան կամ վիրաւորուեցան։ Ռուսերը հրացան ու ռումբեր գործածեցին։ Ռուսերը հրաւիրեցան ու ոչ մարդիկ գերեցին, բայց մէկ հոգի կորսնցուցին։ Բանակին արեւելեան ճակատին վրայ մասնաւոր փոփոխութիւն մը չկայ։»

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Զարեւիչին ծնունդը.— Ընդհանուր ուրախութիւն.— Բեդերսպուրգի տօնի մէջ.— Կայսեր ուրախութիւնը.— Դերմանցիներուն հանդուրժութիւնը։

Բեդերսպուրգ, 13 օգոստոս.— Երկկէսօրէն մէկ ժամ առաջ, բերդին թնդանոթները սկսան զոռալ, բայց բարեբաստիկ գէպքը արդէն ամէնուն ծանօթ էր։ Ամէն կողմ կը ցանուուր թէ կայսրը մանչ զաւակ մը ունեցած է։ Թնդանոթները տակաւին ատ զոռալ սկսած էին զոռալ, երբ փողոցները ամբոխները դիւրերով եւ պարկերով կը զարդարուէին։ Ընդհանուր ուրախութիւն մը կար։ Փողոցներուն մէջ ամէն ոք զիրար կը շնորհաւորէր։ Այր ու կին փողոցներուն մէջ երեսին կը խաչակնքէին եւ կը ծնունդէին։ Բոլոր եկեղեցիները եւ ամէնէն փոքր մատուռները լեցուած էին։ Թնդանոթները կ'որոտային։ Ատանց ասմէնքն ալ սկզբնաւորութիւնն են հանդէսներուն որոնք չորս օր կը տեւեն։ Աշխատութիւնները դադրած են, բոլոր վաճառականները փակուած են։ Պատերազմի կարեւոր լուրերը կեցած են։ Ժամ 5ին կայսրը եւ ամբողջ արքունիքը Ալեքսանդրի պալատան մատուռին մէջ կը հաւաքուին գնահանական աղօթքներ կատարելու համար։ Բեդերսպուրգի մէջ ուրախութիւնը այնքան մեծ է որ նոյն իսկ Բարթ–Արթուրի գրաւման կամ Թուրքաթքինի պարտութեան լուրն ալ եթէ երբեք առնուի, ընդհանուր ուրախութիւնը պիտի չխանգարէր։ Բեդերսպուրգի երկկոմն լուսազարդուած էր։

— Բեդերնով, ուր կը գտնուի կայսրը, պարտէզներու եւ դարասառներու քաղաք մըն է. ամէն կողմ դրօշներ կը ծածանին։ Նաւահանգիստին մէջ բոլոր նաւերը դրօշներով զարդարուած են։ Պալատն ու մասնաւոր օթեւանները մէջ չամանների գաւաթներ կը պարպուին։ Աւարտկ քանի մը մանրամասնութիւններ Զարեւիչին ծննդեան պարագաներուն վրայ.— Երկկէսօրէն կէս ժամ առաջ կայսրուհին կանչել տուաւ իր ընթերցասենեակ։ Կէս օրին ինքզինքը քիչ մը լոգնած զգալով պառկեցաւ։ Կէսօրէն քառասուն ժամ եղաւ պատաւկալ օրիորդը ընդունելով հրամաններ տուաւ։ Այս վերջինը գնաց այն ալիսատանցը, ուր պատերազմի գալը գտնուող զինուորներուն համար հագուստ եւ նաւեր կը պատրաստուի։ Հոն ծանոյց թէ ծննդաբերութիւնը դեռ լուսնալի չէ։ Կէսօրը կէս ժամ անցած, կայսրուհին յանկարծ ծննդաբերութեան ցաւերը զգաց։ Տօքթ. Օթ ու Հիրշ իսկոյն փութացին դարեակին մօտ. քանի մը վայրկեան ետքը Զարեւիչը ծնաւ։ Նիքոլա կայսրը մեծապէս ուրախաց ծէր. անմիջապէս գնաց պալատն մատուռը եւ արձանագրութեան տուարին վրայ գրեց նոյնարիին անունը՝ Ալէքսի Նիքոլայեվիչ։ Պալատն մէջ երբ լուրը իմացուեցաւ, անկարգութիւն ուրախութիւնը մը տեղի ունեցաւ։ Բարձրաստիճան պաշտօնատարները կը փութային՝ պաշտօնական համաձայնագրեալ։ Պալատն ալիսատանցին մէջ. զինուորական հագուստներու եւ այլն պատրաստութիւնը իսկոյն դադրեցուցին, երբ տասնվեն թնդանոթին ձայնը լսուեցաւ։ Անհամբերները դուրս փութացին՝ հասկնալու որ նորան՝ ինչ է թէ ազղիկ։ Ալիսատանցը հնուռ է բան իսկ պալատէն։ Ալիսատանցին մէջ մեծ անհամբերութիւն մը տիրէր, երբ պատասխան տիկին մը կատաղի եկաւ եւ ծանոյց թէ կայսրուհին մանչ զաւակ մը ծընած է։ Ամէնքն ալ սկսան զիրար շնորհաւորել ու համբուրել։

Գիրեն. Զարեւիչին ծնունդը բուռն եւ անկեղծ գոհունակութիւն մը առաջ բերաւ ամէն կողմ։ Բոլոր լրագիրները ուրախութիւն կը յայտնեն։ Գիրեն Թագկապար կ'ըսէ.— «Ալէքսի մեծ դուքսին ծնունդը, ամէն դասակարգի Ռուսերուն համար, կրնայ յաղթութեան լուսաթեք մը ըլլալ երկրին ներկայ վիճակին մէջ։»

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 օգոստոս.— Ուլյ–Հա,–Ուէյեն կը հեռագրեն թէ Ֆիաօ–Զէուի նաւահանգիստը ապաստանած ռուսական մարտանաւերուն զէնքերը ու կազմածները վերցուեր են։

— Ուրիթեր կ'ըսեն թէ օգոստոս 10ի նաւային ճակատամարտն ետքը Բարթ–Արթուրի նաւահանգիստը վերադարձած ռուսական մարտանաւերը այս առաւ նարէն նաւահանգիստն դուրս ելեր են։ Ճարտնները կը հալածեն զանոնք, որով մեծ ճակատամարտ մը չատ մօտալուտ կը նկատուի։

— Ալեքսիէվ ծովակալը, իրրեւ լաւելուած այն հեռագրին, որով տեղեկացրած էր օգոստոս 8էն 9 կատարուած ճակատամարտը, կը հեռագրէ թէ ճակատամարտը առանձինդ ժամէն աւելի տեւեր է. հետեւեալ օրը ճարտնները իրենց ամբողջ ոյժովը յարձակեր են Բարթ–Արթուրի արեւելեան ճակատին վրայ։ Այդ յարձակման պահուն բուռն դիմադրութիւն մը ըրեր են Բարթ–Արթուրի ամրոցները. ճարտնները կը շարունակեն ոմբակոծել Բարթ–Արթուրը։

— Օգոստոս 8էն 10 Բարթ–Արթուրի առջեւ կատարուած ճակատամարտներու ատեն Ռուսերուն կորուստն է 225 մեռեալ եւ 1588 վիրաւոր։

— Զէ–Ֆուէն կը հեռագրեն թէ այդ նաւահանգիստին մօտերը նաւային ճակատամարտ մը կը սպասուի։

— Նիու–Զուանկէն կը հեռագրեն թէ ճարտներուն զինուոր համախմբելն կը հետեւցուի թէ Լիաօ–Եանկի մէջ ճակատամարտ մը պիտի կատարուի։

ՐԷՇԹԱ.— Բեդերսպուրգէն կը հաստատեն թէ ճարտները, Բարթ–Արթուրի վրայ կատարուած յարձակումներուն հետեւանքով, մեծամեծ կորուստներու կ'ենթարկուին։

— Լոնտանէն կը հեռագրեն թէ ճարտները զրաւեր են Բարթ–Արթուրէն մէկ քիլոմէթր հեռուն գտնուած Հանլանքէնի եւ Լիաօթոյի ամրոցները։

— Մովակալ Մաթաւսկվիչի վերքերուն համար վիրաբուժական գործողութիւն կատարուեցաւ։ Վիճակը լաւ է։

— Ճարտները պահանջեցին Զինու կառավարութենէն վերցնել ռուսական Ասֆոյ եւ Գրոնպոյ մարտանաւերուն զէնքերը եւ կազմածները։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նիու–Զուանկէն առնուած տեղեկութեանց նայելով Լիաօ–Եանկի մօտերը փիլ ատնէն մեծ ճակատամարտ մը պիտի կատարուի։

ՐԷՇԹԱ.— Զինկիթաու գտնուող ռուսական Սեկարեվիչ զրահաւորին եւ երեք թարփիլոնաթոյներուն զէնքերը ու կազմածները վերցուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ ամերիկեան կառավարութիւնը, Ասպիա չոգենաւին գրամանը առթիւ հաստատում պահանջեր է Ռուսիոյէն։

— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճարտներուն գրաւած ռոզմական գիծը կ'երկարի Անչանէնէն մինչեւ Անրինկ։ Մուքդէն գացող երկաթուղին եւ միւս ճամբաները խիստ հսկողութեան ենթարկուած են։

— Շանկայէն կը հեռագրեն թէ Ռիչիթիկնի թարփիլոնաթոյին մէջ Բարթ–Արթուրի հրամանատար Շթոսսել զօրավարին կինը եւ ազէիկը կը գտնուին։ Ամէն ոք կարծեցին թէ Ռուսերը ինչ եղեր, սակայն հիմա ասոնց թէ կայսրուհին մանչ զաւակ մը ծընած է։ Ամէնքն ալ սկսան զիրար շնորհաւորել ու համբուրել։

Գիրեն. Զարեւիչին ծնունդը բուռն եւ անկեղծ գոհունակութիւն մը առաջ բերաւ ամէն կողմ։ Բոլոր լրագիրները ուրախութիւն կը յայտնեն։ Գիրեն Թագկապար կ'ըսէ.— «Ալէքսի մեծ դուքսին ծնունդը, ամէն դասակարգի Ռուսերուն համար, կրնայ յաղթութեան լուսաթեք մը ըլլալ երկրին ներկայ վիճակին մէջ։»

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 16 օգոստոս.— Ուլյ–Հա,–Ուէյեն կը հեռագրեն թէ Ֆիաօ–Զէուի նաւահանգիստը ապաստանած ռուսական մարտանաւերուն զէնքերը ու կազմածները վերցուեր են։

— Ուրիթեր կ'ըսեն թէ օգոստոս 10ի նաւային ճակատամարտն ետքը Բարթ–Արթուրի նաւահանգիստը վերադարձած ռուսական մարտանաւերը այս առաւ նարէն նաւահանգիստն դուրս ելեր են։ Ճարտնները կը հալածեն զանոնք, որով մեծ ճակատամարտ մը չատ մօտալուտ կը նկատուի։

— Ալեքսիէվ ծովակալը, իրրեւ լաւելուած այն հեռագրին, որով տեղեկացրած էր օգոստոս 8էն 9 կատարուած ճակատամարտը, կը հեռագրէ թէ ճակատամարտը առանձինդ ժամէն աւելի տեւեր է։ Հետեւեալ օրը ճարտնները իրենց ամբողջ ոյժովը յարձակեր են Բարթ–Արթուրի արեւելեան ճակատին վրայ։ Այդ յարձակման պահուն բուռն դիմադրութիւն մը ըրեր են Բարթ–Արթուրի ամրոցները. ճարտնները կը շարունակեն ոմբակոծել Բարթ–Արթուրը։

— Օգոստոս 8էն 10 Բարթ–Արթուրի առջեւ կատարուած ճակատամարտներու ատեն Ռուսերուն կորուստն է 225 մեռեալ եւ 1588 վիրաւոր։

— Զէ–Ֆուէն կը հեռագրեն թէ այդ նաւահանգիստին մօտերը նաւային ճակատամարտ մը կը սպասուի։

— Նիու–Զուանկէն կը հեռագրեն թէ ճարտներուն զինուոր համախմբելն կը հետեւցուի թէ Լիաօ–Եանկի մէջ ճակատամարտ մը պիտի կատարուի։

ՐԷՇԹԱ.— Բեդերսպուրգէն կը հաստատեն թէ ճարտները, Բարթ–Արթուրի վրայ կատարուած յարձակումներուն հետեւանքով, մեծամեծ կորուստներու կ'ենթարկուին։

— Լոնտանէն կը հեռագրեն թէ ճարտները զրաւեր են Բարթ–Արթուրէն մէկ քիլոմէթր հեռուն գտնուած Հանլանքէնի եւ Լիաօթոյի ամրոցները։

— Մովակալ Մաթաւսկվիչի վերքերուն համար վիրաբուժական գործողութիւն կատարուեցաւ։ Վիճակը լաւ է։

— Ճարտները պահանջեցին Զինու կառավարութենէն վերցնել ռուսական Ասֆոյ եւ Գրոնպոյ մարտանաւերուն զէնքերը եւ կազմածները։

ԼՈՆՏՈՆ.— Նիու–Զուանկէն առնուած տեղեկութեանց նայելով Լիաօ–Եանկի մօտերը փիլ ատնէն մեծ ճակատամարտ մը պիտի կատարուի։

ՐԷՇԹԱ.— Զինկիթաու գտնուող ռուսական Սեկարեվիչ զրահաւորին եւ երեք թարփիլոնաթոյներուն զէնքերը ու կազմածները վերցուեցան։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ ամերիկեան կառավարութիւնը, Ասպիա չոգենաւին գրամանը առթիւ հաստատում պահանջեր է Ռուսիոյէն։

— Հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ճարտներուն գրաւած ռոզմական գիծը կ'երկարի Անչանէնէն մինչեւ Անրինկ։ Մուքդէն գացող երկաթուղին եւ միւս ճամբաները խիստ հսկողութեան ենթարկուած են։

— Շանկայէն կը հեռագրեն թէ Ռիչիթիկնի թարփիլոնաթոյին մէջ Բարթ–Արթուրի հրամանատար Շթոսսել զօրավարին կինը եւ ազէիկը կը գտնուին։ Ամէն ոք կարծեցին թէ Ռուսերը ինչ եղեր, սակայն հիմա նոր կարծեցին թէ կայսրուհին մանչ զաւակ մը ծընած է։ Ամէնքն ալ սկսան զիրար շնորհաւորել ու համբուրել։

Գիրեն. Զարեւիչին ծնունդը բուռն եւ անկեղծ գոհունակութիւն մը առաջ բերաւ ամէն կողմ։ Բոլոր լրագիրները ուրախութիւն կը յայտնեն։ Գիրեն Թագկապար կ'ըսէ.— «Ալէքսի մեծ դուքսին ծնունդը, ամէն դասակարգի Ռուսերուն համար, կրնայ յաղթութեան լուսաթեք մը ըլլալ երկրին ներկայ վիճակին մէջ։»

ՌՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ

Զարեւիչին ծնունդը.— Ընդհանուր ուրախութիւն.— Բեդերսպուրգի տօնի մէջ.— Կայսեր ուրախութիւնը.— Դերմանցիներուն հանդուրժութիւնը։

Բեդերսպուրգ, 13 օգոստոս.— Երկկէսօրէն մէկ ժամ առաջ, բերդին թնդանոթները սկսան զոռալ, բայց բարեբաստիկ գէպքը արդէն ամէնուն ծանօթ էր։ Ամէն կողմ կը ցանուուր թէ կայսրը մանչ զաւակ մը ունեցած է։ Թնդանոթները տակաւին ատ զոռալ սկսած էին զոռալ, երբ փողոցները ամբոխները դրօշներով եւ պարկերով կը զարդարուէին։ Ընդհանուր ուրախութիւն մը կար։ Փողոցներուն մէջ ամէն ոք զիրար կը շնորհաւորէր։ Այր ու կին փողոցներուն մէջ երեսին կը խաչակնքէին եւ կը ծնունդէին։ Բոլոր եկեղեցիները եւ ամէնէն փոքր մատուռները լեցուած էին։ Թնդանոթները կ'որոտային։ Ատանց ասմէնքն ալ սկզբնաւորութիւնն են հանդէսներուն որոնք չորս օր կը տեւեն։ Աշխատութիւնները դադրած են, բոլոր վաճառականները փակուած են։ Պատերազմի կարեւոր լուրերը կեցած են։ Ժամ 5ին կայսրը եւ ամբողջ արքունիքը Ալեքսանդրի պալատան մատուռին մէջ կը հաւաքուին գնահանական աղօթքներ կատարելու համար։ Բեդերսպուրգի մէջ ուրախութիւնը այնքան մեծ է որ նոյն իսկ Բարթ–Արթուրի գրաւման կամ Թուրքաթքինի պարտութեան լուրն ալ եթէ երբեք առնուի, ընդհանուր ուրախութիւնը պիտի չխանգարէր։ Բեդերսպուրգի երկկոմն լուսազարդուած էր։

— Բեդերնով, ուր կը գտնուի կայսրը, պարտէզներու եւ դարասառներու քաղաք մըն է. ամէն կողմ դրօշներ կը ծածանին։ Նաւահանգիստին մէջ բոլոր նաւերը դրօշներով զարդարուած են։ Պալատն ու մասնաւոր օթեւանները մէջ չամանների գաւաթներ կը պարպուին։ Աւարտկ քանի մը մանրամաս

բանական Խորհրդարանը տաճն չէ ունեցած քննելու պայմանագրութիւնը թէ առանց փոփոխութեան պիտի քննէրկէ դայն։ Պ. Կիպսըն Պօալիս գահ մնալով արուած բացատրութիւններէն, ետ առաւ իր առաջարկը։

— Երէկ, երկու ընդհանրաւոր պատահեցան, նաւային ապրանքներու միջոցին։ Մէկ դրահաւոր եւ մէկ թորփիլոհալած ծանր վնասներ կրեցին։

ԹԻՊԷԹ

Անգլիական արհեստախումբը Լնասայի մէջ։ — Պ. Պրոտրիի յայտարարութիւնը։

Լոնտոն, 13 օգոստոս։ — Պատերազմական նախարար Պ. Պրոտրիք, երէկ, Եբեսի. ժողովին մէջ յայտարարեց թէ անգլիական արհեստախումբը պիտի մեկնի Լնասայէն, կարգադրութիւն մը եղածին պէս։ Զինուորական իշխանութեանց յարմար դատածին չափ հոն պիտի մնայ։ Հնդկաստանի նախարարը ժողովին չծանոյց Թիպէթի առաջարկութիւնը պայմանները, բայց ըսաւ թէ անգլիական ներկայացուցիչ մը չպիտի կարգուի։

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Տեղական մը դատի քաւուած։ — Վեպի մը տուրջը։

Պերլին, 13 օգոստոս։ — Մայինկէյնի զինուորական դատարանը հարցաքննութեան ենթարկած է Հէմման անունեալը, հեռաւակաղօրքի 32րդ գունդէն, Պիլոթ նման վէպ մը հրատարակած ըլլալուն համար։ Այդ վէպին անունն է. «Ամերիկուհիի մը կերպարանափոխութիւնները բրուսիական պահակաղօրքի մը մէջ»։ Հեղինակը կը խոստովանի թէ այդ գրքով ուզած է ակնարկել իր գունդին սպաները։ Տեղական Հէմման հրաւաս Ամերիկուհիի մը հետ ամուսնացած ըլլալով, անտարակոյս չահախնդրութեան համար չէ որ հրատարակած է այդ վէպը։

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Հալէպի նահանգին տէֆթէրտար անուանուեցաւ Պէրութի նահանգին նախկին տէֆթէրտար Էմէմ Սապրի էֆ.։

— Երզրումի նահանգին Գոյսքիսէ գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Աֆիւէլէպի գաւառակին նախորդ գայմագամ Մէհմէտ Պէհէթ էֆ.։

— Սանիէի ասպահան արուեցաւ Մալկարայի գայմագամ Ահմէտ Ձէմալ պէյի։

— Սկիւտարի դատարանին նախագահ անուանուեցաւ Ալի Նաբէյտին էֆ.։ Մութիւլիի նախագահ անուանուեցաւ Սկիւտարի նախագահ Իսմայիլ Հագգը էֆ.։

— Ականտկան Օսմանիէ պատանոցին տրուեցաւ Երզրումի նահանգին կանոնական Նազմի պէյ։ Առաջին կարգի Մէհմիտ՝ Հապէշիստանի կայսեր օրդէրն։ Երկրորդ կարգի Մէհմիտ՝ Սպարապետի Դրան ընդհանուր պիտոյքներու ճիւղին առաջին քարտուղար Իպրահիմ պէյի։ Զորրորդ կարգի Մէհմիտ՝ Օսմ. Պանքային մէջ օսմ. դեպոզիտներուն ամանաչակի քարտուղար Պ. Նիքոլա Բաղալիէի։ Զորրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Աթէնքի ու Պիրէանի պարակական հիւպատոս Նիքոլա Աքսէլոս էֆ.։

— Առաջին կարգի Շէֆգատ՝ Հապէշիստանի կայսրուհիին ու աղջկանը եւ Մալաչիա զօրավարին կնոջը։ Երկրորդ կարգի՝ նոյն զօրավարին չորս աղջիկներուն։

ՀԻՇԱԶԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ առաջին մասին՝ Դամասկոսէն Մեքան բացման հանդէսին ներկայ գտնուելու համար ղրկուած պատուիրակները եւ այցելուները այս իրիկուն ժամ 9ին ճամբայ կ'ելլեն Իզմիր չգնալու։ Այցելուները լիսուն հոգիէ աւելի են՝ կառավարական պատուոյնոներ եւ լրագրական թղթակիցներ։ Այցելուներուն մէջ կայ նաեւ Մաճզումիի արաստնատէր Ցավհանէս Ֆէրիտ էֆ.։ Այցելուներուն ցանկը ծովային նախարարութեան կողմէ Իզմիրի նաւապետին յանձնուած ըլլալով, այցելուները նոյն ցանկին համաձայն չգնալու պիտի ընդունուին։ Ամենքն ալ իրենց համազգեստները ու պատուանշանները հետերնին առած են, վասն զի բացման հանդէսին համազգեստով ու պատուանշանով ներկայ պիտի դտնուին։

— Իզմիր պիտի հանդիպի Միտիլի, Իզմիր, Հաղտաս, Ատալիա ու Մէրսին, ուրկէ փափաքողները պիտի առնէ՝ բացման հանդէսին ներկայ գտնուելու համար։

ԹՈՒՐԲԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.— Մէտաժրերի չգենուելով երէկ Պ. Պալիս բերուեցան հինգ գեղեցիկ նժոյգներ դրան Ֆրանսայի Նախագահ Պ. Լուպէ նուիրած է Վեհ. Սուլթանին։ Այդ նժոյգները կոյս. ասպատանը ղրկուեցան։

ՍԱՄՍՈՒՆ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Վեհ. Սուլթանը իմանալով որ վերջերս Սամսոն կղզիին մէջ երկրաշարժ պատահելով բուսական վնաս պատճառած է, բարեհաճեցաւ հրամայել որ նոյն տեղը նպաստաւոր մասոյց յանձնաժողով մը կազմուի եւ արկածեալներուն օգնելու մասին ուրիշ միջոցներ ալ ձեռք առնուին։ Կոյս. շնորհին այդ լուրը Սամսոն հաղորդուելով, ընդհանուր երախտագիտութիւն առաջ բերեր է։ Կղզիին վարչական ժողովը գումարուելով, երախտագիտական հեռագիր մը ուղղեր է Կոյս. Պալատ։ Ան թէ հարկ ըլլայ, Կ. Պոլսոյ մէջ ալ նպաստաւոր յանձնաժողով մը պիտի կազմուի։

— Սամսոնի երկրաշարժին համար առնուած նոր տեղեկութեանց նայելով, Հարա քաղաքին հինգ հարիւր տուներէն հազիւ ութսունը ընակելի են. միւսները ամբողջովին կամ մասամբ փլած են։ Փըլատակներուն տակէն երեք կիներու եւ տղու մը դիակները դտնուեր են։ Բրսան վիրաւորներու մասն տասնհինգին վերքերը կրնան բժշկիլ միւսներուն կեանքը վտանգի մէջ է։ Վաթիի մէջ փողոցները լեցուած են փլած տուներու փլատակներովը։ Ժողովուրդը բացօթեայ կը ընակի։ Ցնցումները տակաւին կը շարունակուին։

ԹՈՐԹԻԼԱՀԱԼԱԾՆԵՐ.— Կոյս. Իրատի մը հրամայեց երկու թորփիլոհալածներ յանձնարարել Ֆրանսայի Նեայոր նաւագործարանին, իւրաքանչիւրը 290 թոն տարողութեամբ եւ ժամը երեսուն մղոն արագութեամբ։

ՀԱԼԷՊԻ նախորդ կուսակալ Մէհմէտ պէյ, երէկ, Կ. Պոլիս ժամանելով ուղղակի Կոյս. Պալատ գնաց։

ՊԷՐԼԻՆԷՆ կը գրեն թէ Կ. Պալսոյ գերմանական դեսպան Պառոն Մարշալ ֆոն Պիպերշթայն որ երկու ամսուան արձակուրդով Գերմանիա կը գտնուի, օգոստոս 8ին կամ 10ին Կ. Պոլիս պիտի դառնայ։

ԿՈՑԻԵՐՈՒ ԵՒ ԽՈՒԼ-ՀԱՄԲԵՐՈՒ վարժարանին հաստատման համար կազմուած յանձնաժողովը ձեռնհաս պաշտօնարանէն տեղեկութիւն ուզեց թէ կայս. կառավարութեան կողմէ նոյն վարժարանին նուիրուած գաղափարը ո՞րքան հաստատ կ'արտադրէ։

—Այդ վարժարանը պիտի ընդունուին հարիւր կոյր եւ երկու հարիւր խուլ-համբեր։ Ցանձնաժողովին հաղորդուեցաւ նոյն հաստատութեան մէջ ուսանելիք ուսումները եւ արհեստները։ Ներքին կանոնագիրը կրթական նախարարութեան հետ բանակցութիւն կատարուելով պիտի պատրաստուի։

ԱԻԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.—Սէլանիկի լրագիրները կ'ըսեն թէ անցեալ օգոստոս 28ին քանի հոգիէ բաղկացած ուսանողներու խումբ մը Վաթինայէն երկու ժամ հեռու գտնուած Թէչվէ գիւղը երթալով բնակիչներէն ոմանց վրայ յարձակեր են։ Վատնիչներ իմացուելով, զինուորական ջոկատ մը ղրկուեր է նոյն գիւղը։ Զօրքերը պաշարեր է ուսանողները։ Ընդհարում մը կատարուելով, ուսանողներէն հինգը սպանուեր, երկուքը վիրաւորուեր եւ միւսներն ալ գիւղացիներ մեռնելէն օգտուելով փախեր են, սակայն զինուորներուն կողմէ կը հալածուին։

ԱԻՍՏՐԻՈՅ կոյսեր տարեդարձին առթիւ վաղը գոհարանական հանդիսաւոր ծէսքներ պիտի կարդացուին Սանթա-Մարիա եկեղեցիին մէջ։ Ցեռայ չնշանաւորական ընդունելութիւններ պիտի կատարուին։ Գիւղերը հանգիստի պիտի տրուին դեսպանատան ամարանոցին մէջ։

ՊՈՒԿԱՐԻՈՅ իշխանին տարեդարձին առթիւ, երգուչարի առաջ, Ս. Եկեղեցին պատրաստ մասոյց Եկեղեցականի մատուռին մէջ՝ Օրթոդոքսոյ. նաեւ գոհարանական ծէսքներ կարդացուեցան։ Ներկայ էր գործակատար Պ. Նալէվիչ իր բոլոր պաշտօնեաներով։ Եկեղեցական տարազներուն ներքը ընդունեց ներկաներուն շնորհաւորութիւնները։ Ս. Եկեղեցին եւ Պ. Նալէվիչ շնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին Սոֆիա։

ՖԵՐԻԲԷՕՅԻ կաթոլիք գերեզմանատան մատուռին մէջ, այսօր, հոգեհանգիստ կատարուեցաւ՝ Խրիմի պատերազմին մէջ մեռնող ֆրանսացի զինուորներուն համար։

ՕՐԹՈՏՈՔՍ ԵՒ ԱՆԿԱԻՐԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԸ.— Ցանաց Պատրիարքարանը ատանաժողովական օրթոդոքս վարժարաններուն կարիքը հարցուցած էր Ձիպրալթարի ու Երուսաղէմի անկիւնքան եւ պիսկոպոսաններուն այն հարցումին համար թէ այն տեղերը ուր օրթոդոքս քահանաներ չկան, անկիւնքան քահանաները կրնան եկեղեցւոյ խորհուրդները կատարել Օրթոդոքսներու վրայ։ Երուսաղէմի ատանաժողովական օրթոդոքս վարժարանին ուսուցչական մարմինը ժիտաղական պատասխան տուաւ, յարելով որ միայն յուշարկաւորութիւն, հոգեհանգիստ եւ ծիսական այն արարողութիւնները կրնան կատարել օրանք եկեղեցւոյ խորհուրդ չեն։

ԹԷՔԻՐԴԱՂԻ կուսավարիչ Շեւկէթ փաշա որ Աֆիոն Գարահիսարի կառավարիչ անուանուած է, եւ Աֆիոն Գարահիսարի կառավարիչ Նազիի պէյ որ Թէքիրտաղի կառավարիչ անուանուած է, երէկ Կ. Պոլիս ժամանեցին՝ իրենց նոր պաշտօնատեղիները երթալու համար։

ՄԱՍՍՈՒՆԱՅԻ հաւլոյն Գերմանիոյ մէջ չենուած երեք չգենուաւորներն Պաղտաս ու Տիարպէքիր ուրբաթ օրը Կ. Պոլիս պիտի ժամանեն. հետեւեալ օրը փոքրի համար մինչեւ Կղզիները պիտի երթան եւ յետոյ յանձնարարի գործողութիւնը պիտի կատարուի։

ՊՈԼՍՈՅ Ֆոթիչ թաղին մէջ երէկ հին տուն մը վար առնուած տանն, գերան մը ինկաւ Մուսթաֆա անուն տասներկու տարեկան տղու մը վրայ որ գըլխէն ծանրապէս վիրաւորուելով, քիչ եր մեռաւ։ Փլատակը կատարող գործաւորը։ Վանկէլ, զգուշական միջոց եր ձեռք առած չըլլալուն համար, ձերբակալուեցաւ։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻՈՅ մէջ վերջերս չենք մը փլչելով քանի մէկ հոգի տակը մնացեր են։ Առանցմէ հոգը մեռած դանուեր են եւ միւսներն ալ՝ վիրաւոր։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ ու արուարձաններուն մէջ յուլիս 26էն օգոստոս 1 պատահած մահերու թիւն է 276, որոնց 1ը կարմրախտ, 1ը՝ կեղծմալկէ, 3ը թիֆոյէ, 9ը ծաղկախտ, 10ը չնչղակաւն գործարանները հիւանդութիւններէ եւ միւսները՝ զանազան տեսակներ։

ԲՈՐԹ-ՍՐԲՈՒՐԻ ՄԷՋ ԻԶՄԻՐՅԻ ՄԸ.— Իզմիրցի Միխալ Մանոս որ երեք տարիէ ի վեր Բորթ-Արթուրի մէջ վաճառականութեամբ կը զբաղի, յանիս 24 թուականով նամակ մը գրած է Իզմիրի լրագիրներուն։ Այդ նամակին մէջ կ'ըսէ թէ քաղաքին ընակիչներէն չատերը փախած են, սակայն ինք կը մնայ։ Նամակը Զինուցիի մը յանձներ է՝ Զէ-Ֆու տանելու համար, վասն զի Թղթատարը այդ ճամբով կը ղրկուի. պաշարումը սկսելէն ի վեր։ Քաղաքին մէջ առատ ուտելիք կայ։ Ամէն օր յայտ դրած է Շեֆսէլ զօրավարին վրայ։

ԱՄԱՌՆԱՑԻՆ ԹԱՏՐՈՆ

Բանկալիի Jardin des fleurs պարտէզը կը շարունակէ իր ամառնային ներկայացմանց զբօսալի շարքը ամէն գիշեր, ուրբաթ եւ կիրակի ցերեկներն ալ matinée ունենալով։ Ցիլենք գլխաւոր երգիչներն ու երգչուհիները, ինչպէս նաեւ զանազան խաղեր կատարող արուեստագէտները։ — Պ. եւ Տիկին Տէ Տիլօզ, իտալացի զոյգը։ Մանձիի եւ Իրիս տիւ Բոքիսները, Լաքարիները, պարիթօն Վալանթինօ, եւ Վալանթինօ, Էլէնօրա, Բօթօքի երգչուհիներն ու պարուհիները։ Ամէն գիշերուան ներկայացումէն եռքը՝ բանթօմիմ մը կամ գօմէտի մը։ Հասան էֆէնտիի օտմ կատակերգակ թատերախումբը ամէն շաբթի գիշեր ներկայացում կուտայ լիլեալ պարակին մէջ, ուր հանդիսականներու խուռն բազմութիւն կը լեցուի։ Նուագածութիւնն՝ արեւելեան ու եւրոպական։

ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐԶՈՒԹԻՒՆ

ԱՄՈՐԹԻՍՄԱՆ

1890ի 4,999,500 օսմ. ոսկի փոխառութեան

29ու վիճահանութիւն, կատարուած օգոստ. 31/13 սեպտ. 1904

15502 — 15550	16051 — 16100
28551 — 28600	38401 — 38450
41501 — 41550	54251 — 54300
54251 — 54500	57301 — 57350
58701 — 58750	61301 — 61350
67001 — 67050	70501 — 70550
84501 — 84550	94701 — 94750
100851 — 100900	125001 — 125050
128951 — 129000	130951 — 131000
134751 — 134800	135701 — 135750
137601 — 137650	154451 — 154500
157951 — 158000	160701 — 160750
162651 — 162700	164701 — 164750
174301 — 174350	176401 — 176450
179651 — 179700	181051 — 181100
183251 — 183300	185551 — 185600
193251 — 193300	201801 — 201850
210052 — 210100	210351 — 210400
212651 — 212700	213651 — 213700
216801 — 216850	226351 — 226400

ՌՕՊԼԷՐԴ ԴՕԼԼԱՃ

Վարժարանին յաւելիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 2/15ին։ Կարգադրութիւններ եղած են վանականական ուսումը բաղձացող կատարելութեամբ աւանդելու համար։ Վարժարանին մասնաւոր բժիշկը, ուսանողներու առողջութեան, մարմնամարզներուն եւ խաղերուն, ինչպէս նաեւ վարժարանին ընդհանուր առողջապահական վիճակին վրայ կը հոգէ։ Մարմնամարզի նոր եւ գեղեցիկ մասնաւոր շէնք մը կառուցուած է նոր բազապէս, իր մէջ ունենալով մարմնամարզի ամէն տեսակ գործիքներ՝ վերջին դրութեանց համաձայն։ Երկու տարի է ի վեր բացուած է նաեւ փոքր տղոց յաւուրկ նոր շէնք մը, ուր կ'ընդունուին մինչեւ տարեկան աշակերտներ։ 37 4—20

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Խան ժողովը գումարուեցաւ այս առաւօտ Ղալաթիոյ Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ատենապետութեամբ Տիգրան էֆ. Եսայեանի։ Ներկայ էին Գրիգորիս Արք. Յովհաննէսեան, Տ. Կարապետ Ա. քհնյ. Սեթեան, Տ. Յովհաննէս Ա. քհնյ. Սանասարեան, Մկրտիչ Աստեան, Տիգրան Տէր-Ներսէսեան եւ Մինրան Սեթեան էֆէնտիները։

Լրագիրս մամուլը դրուած պահուն ժողովը կը շարունակուէր։

—Նրան. ժողովը հրաւիրուած էր երէկ Ս. Աստուածածնի ծոնեան առաջ իր վերջին նիստը գումարելու, սակայն ժողովին ատենապետ Տ. Գրիգորիս արքեպ., Փոխանորդ Սրբազանը եւ քահանայ անդամ մը միայն եկած ըլլալով նիստ տեղի չունեցաւ։ Ներկաները խորհրդակցութիւն կատարեցին Ս. Պատրիարքին հետ, եկեղեցական մէկ քանի գործերու վրայ։

—Ս. Պատրիարքը Պէյօլիւքէրէ գըտնուած միջոցին Իտալիոյ դեսպանատունը երթալով, շնորհաւորական այցելութիւն ուտած է նորընծայ դեսպան Իմբէրիալի մարքիզին։

—Աւստրիոյ Ֆրանց Եզէֆ կայսեր ծննդեան տարեդարձին առթիւ, ի դիմաց Ս. Պատրիարքին Պատր. Փոխանորդ Սրբազանը եւ գործակատար Արիս էֆ. վարդ աւստրիական դեսպանատունը կ'երթան, շնորհաւորական այցելութիւն տալու դեսպան Պ. Բալիչէի։

—Խազիպղի Դալֆեան որբանոցի տնուրենութեան ի նպաստ Ռուսճուգէն 200 ֆր. ղրկուած է Պատրիարքարան։

—Ուսուցչաց Օգնութեան Մնաւակի հանգանակութիւնը երէկ գումարուեցաւ 9ը ծաղկախտ, 10ը չնչղակաւն գործարանները հիւանդութիւններէ եւ միւսները՝ զանազան տեսակներ։

ԱՄԵՐԻԿԱ

Ամերիկեան Խորհրդարանին մէջ, նախագահութեամբ Ս. Պատրիարքին եւ ատենապետութեամբ Պէրպէրեան Ռէթիս էֆ.։ Ներկայ էին բացի Սարգիս էֆ. Գրնամեանէ, որ բացակայ է մայրաքաղաքէն, հոգաբարձութեան բոլոր անդամները։ Հոգաբարձութիւնը զրաղեցաւ գլխաւորապէս Ստեւանի հասոյթի բարգաւաճման խնդրովը, եւ այս մասին Ս. Պատրիարքին հետ կարծեաց փոխանակութիւններ տեղի ունեցան։ 1. Հոգաբարձութիւնը վերջերս տեղեկագրով Ազգ. Վարչութեան մատուցած ըլլալով իր կազմութիւնէն մինչեւ ներկայ տարեսոյ սկիզբները Ստեւանի մասնակարարութեան հաշուետուութիւնը, Ս. Պատրիարքը Բազ. ժողովոյ որոշմամբ իր օրինութիւնը եւ գոհունակութիւնը կը յայտնէր Հոգաբարձութեան տարած ջանքերուն եւ հոգածութեան համար։ Հոգաբարձութեան անդամները իրենց ջերմագին շնորհակալութիւնը յայտնեցին Ազգ. Վարչութեան եւ Ն. Սրբազնութեան, այս բարձր համարման եւ գնահատման համար։ 2 Ուսուցիչներէ ամանք խնդրագրերով մասնակի նպաստներ կը խնդրէին՝ ամաքելու համար իրենց վիճակը, եւ ուրիշ մէկ քանիներ ալ փոխառութիւն կը խնդրէին։ Հոգաբարձութիւնը ուշադրութեան առնելով նոյն խնդրագրերը, անոնցմէ երկուքին միանուագ կերպով մէյմէկ նպաստ տանմանց եւ յանձնեց գանձապետին ի վճարումն։ Դրաւով փոխառութեանց խնդրոյն, Հոգաբարձութիւնը նկատելով որ նոյն Սընասակը հաստատած էր կարօտ ուսուցչաց օգնելու նպատակով եւ փոխառութեան վերաբերեալ գործողութիւնները չէն համաձայնիր այդ նպատակին, պարտաւորեցաւ անհաւանութիւն թղթակ այդ կարգի խնդրանքները։

—Իզմիրի մեր թղթակիցը կը գրէ մեզ կիրակի թուականով, 10 օգոստոս. «Թրակիոյ Վիճակին նորընծայ Պատր. Փոխանորդ Տ. Վահրիճ վրդ. Շահմանեան, որուն Պոլսէն մեկնումի մասին օրթերթերը կանխաս փ. թկաւութիւն մը ցոյց տուին. ուրբաթ ցերեկուան կատարմամբ Մուրատլրի կայարանը հասաւ, ուր ուղեկ դիմաւորելու գացած էին տեղւոյս Առաջն. Փոխանորդ Տ. Դարեգին Ա. քհնյ. Սրբոյեան, Վարչութեան եւ Թաղ. Խորհրդոց անդամներէն ոմանք։ Հայրասիրը իրիկուան դէմ քաղաքս հասաւ եւ ուղղակի Ս. Թագաւոր եկեղեցի առաջնորդուելով աղօթեց եւ օրհնեց ներկայ եղողներ ու համայն ժողովուրդը, շնորհակալութիւն յայտնելով գացած ընդունելութենէն։ Այսօր ալ կիրակի, սաստիկ հաւաքներ բաղմութիւն մը փութացած էր Ս. Թագաւոր եկեղեցին, ուր Տ. Վահրիճ վրդ. քարոզ խօսեցաւ՝ նիւթ ունենալով հաւատքի հաստատութիւնն ու զօրութիւնը։

«Երիտասարդ Արմաշեանը իր տարեկան գործունէութեան ընդարձակ դաշտ մը պիտի գտնէ հոս. տարուան այս եղանակին մէջ է մանաւանդ որ ամէն տեղ կրթական խնդիրներով կը զբաղին. ուստի դէ ըսել թէ առաջին ակնարկով պիտի տեսնի անյուշտ որ այս կերդումը առաւել քան երեք պէտք ունի անոր։ Ս. Խաչ Թաղի Ցիսուսեան վարժարանի շինութիւնը ուտրած չէ առակուին, հակառակ Թաղ. Խորհուրդի անխնայ ջանքերուն. ուրախ ենք այսօր ստանալով այնպէս ձեռք մը որուն չասանց ի վեր կը սպասուէր, ժամանակին գլուխ հանելու համար այս կենսական գործը, ինչ որ տակէ առաջ անտարբերութեան առակայ եղաւ երկու Եպիսկոպոս Առաջնորդներու, որոնց մէկը լիլեալ վարժարանի անանուն գանգատ չէր գրեար։»

— Զմիւռնեան կասկին ասմաքրուեցաւ Թեան համաձայն՝ հինգ տարուան չրջանի մը համար Ե. բոպական Համալսարան մը ղրկուելիք ուսանողին վերջնական ընտրութիւնը թէեւ երէկ պիտի կատարուէր երկու ընտրելիներու վրայ, սակայն նախապէս ներկայացած ու մերժուած մէկքանի ընտրելիներու բազմութիւն վրայ Մասնաւորապէս որոշեց որ յաւելիկայ հինգերորդի նոր ու վերջնական քննութիւն մը անցնին բոլոր ընտրելիները՝ իմաստասիրական ու պատմական նիւթերու վրայ։

ԿԵՂՐ. ԹԻՒՐԲԻՈՅ ԴՈԼԼԷՃ ԱՅՆԹԱՊ

Հաստատութիւնս ունի մէկէն մինչեւ եօթը տարի տեւող դասընթացքներ գրականական կրօնքի, ընդգիտութեան, լեզուագիտութեան, կենսաբանութեան, պատմութեան, իմաստասիրութեան, անտեսագիտութեան, Օսմաներէնի, Հայերէնի, Անգլերէնի, Ֆրանսերէնի, Նոր կառավարանի, Գերմաներէնի եւ երաժշտութեան։ Տարեթուակն է 9 եւ 10 ասկի օսմ.։ Ցայտագիրներ կը ղրկուին ձրի, երբ խնդրուին Տնօրէնութենէն։ Ցառաջիկայ տարեշրջանը կը սկսի սեպտ. 1ին։ Բոլոր ուսանողները ներկայ գտնուելու են այդ օրը կամ այդ օրէն առաջ։ Ներկայ եւ «պրոմանտալ» (միւսանդամ քննելի) ուսանողներ իրենց քննութիւններն տարուանդութեան դասաւանդութիւնները չսկսած։ 38 3—8

ԱԶԴ.—Մինչեւ որ մանկապարտէզի վարժուհիներ կրթած ու պատրաստած է Իզմիրի եւ Սրվազի մէջ, այս տարի Տրապիզոն պիտի մնայ։

Մանկապարտէզի վարժուհի ըլլալ փափաքող օրիորդներ պարտին իրենց նախորդ ուսուցիչներէն կամ ուրիշ վստահելի անձերէ բարի վարքի եւ ուսման ուրիշ ճիւղերու մէջ բաւականաչափ կրթութեան վկայական ներկայացնել։

Դասախօսութիւնները կը սկսին յաւելիկայ սեպտ. 1/14ին։ Տարեթուակն է 12 օսմ. ասկի կանխիկ։ Աւելի տեղեկութիւններու համար դրել առ տիկին Լ. Ս. Քրոֆթա, Ամերիկեան վարժարան Տրապիզոն։ 14 4—8

Այսօրուան Հեռագիրներ

(ԱԺԱՆՆ ՏԸ ՔՈՆՍԹԱՆԹԻՆՈՒԼ)

ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԵՎ ՔԱՆԴՈՆ

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

Զէ-Ֆու, 16 օգոստոս.— Զինկթաուսնէն կը հեռագրեն թէ Սեզարեվիչ զրահաւորին վնասները բաւական կարեւոր են։ Ղեկին մեքենան մեծապէս վնասուած է, կայմերը խարտակուած են եւ ծխնելոյզները ճեղքուած։ Ռումբ մը կըրաւոր կոր ըրաւ Վիքիֆիթ ծովակալը եւ սպաննեց նաեւ ամոր չուրջը գտնուած բոլոր սպաները։

— Ռուսական Թորփիլհալած մը նոյնպէս վնասուած, Զինկթաուսի նաւահանգիստը ժամանեց օգոստոս 11ին կէս օրէն առաջ։ քիչ առաջ հոն հասաւ նաեւ Նովիք յածաւարակը որ բնաւ վնասուած չէր։ Ամուր առաւ եւ մեկնեցաւ հեռաւոր առաւն, բայց ուր երթալը յայտնի չէ։

— Օգոստոս 11ի իրիկունը Ասմոլ, Թորփիլհալածի մը հետ նաւահանգիստին մօտեցաւ, ներս մտնելու համար, բայց ճարանական յածաւարակի մը հանդիպելով հեռացաւ։

—Ճարանական մարտանաւեր կը հսկեն Զինկթաուսի նաւահանգիստին վրայ։

—Ցայտնի չէ թէ ի՞նչ եղած է Մոնկոկիա հիւանդանոց-նաւը որ ռուսական նաւաբաժին կ'ընկերանար Բորթ-Արթուրէն ելած ատեն՝ օգոստոս 10ին։

—Կայիզէ չգենուաը Շանկայի եւ Նակղաքի մէջտեղը տեսաւ Նովիքը որ դէպ ի հարաւ կ'երթար։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Կոյս. հրամանագրով մը նորածին Զարեւիչը Խազախներու բոլոր զօրագունդերուն հրամանատար կարգուեցաւ։

— Զօրավար Պառոն ֆը Մէյէնտորֆ, հրամանատար Ա. զօրաբանակին, իր ըսպայակոյտին հետ պատերազմի դաշտը ուղեւորեցաւ։

ԲԻՔԻՆ.— Զինու արտաքին գործոց նախարարութեան նախագահը տեսակցեցաւ Ճարանի դեսպանին հետ։

ԲԵՌԵՐՍԳՈՒՐԳ.— Պիրսվիա Վիքտորսքի կ'իմանայ թէ ճարանական հրաւերքի քանակին Գ. ու Զ. զօրաբաժիններն են որ իրենց պահեստներով Բորթ-Արթուր գացած են։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ, այդ նոր զինուորներէն զատ, Բորթ-Արթուրի առջեւ Ճարանները ունին ուրիշ հազար զինուոր, չորս հարիւր թնդանօթ ու յիսուն խորաշնկէց։ Մինչեւ հրամայեց մինչեւ օգոստոս 23 գրաւել Բորթ-Արթուրը։ Բորթ-Արթուրի առջեւ գտնուող ճարանական զօրաբաժիններու զինուորներու թիւը 12,000էն 9000ի իջած է՝ հիւանդութեանց հետեւանքով։ Մանչուրիոյ մէջ ճարանական հարիւր եօթանասուն հազար զինուորներ միայն մնացած են։ Լիաո-Եանկի պաշարումը հաւանօրէն Բորթ-Արթուրի գրաւումէն առաջ չկատարուի։

ՊԷՐԼԻՆ.— Նորս Տոյչէ Ալկեմայնէ Զայթունգկ կ'իմանայ թէ Զինկթաուս գրանուազ ռուսական մարտանաւերը անկարելի ըլլալով մօտ ատենի մէջ նաւարկելի վիճակի վերածել, հրաման արուած է վերցնել անոնց զէնքերը ու կազմածները։

ԹՈՒՐԻՈ.— Ռիւթէր քանի մը մանրամասնութիւններ կը հաղորդէ Վլատիվոստոքի ռուսական նաւաբաժնին եւ Բամիմուրա ծովակալին մինչեւ կատարուած նաւային ճակատամարտին վրայ օգոստոս 13ին։ Ճարանական յարձակումը որ առաւաւան ժամ 5ին սկսած էր, տեւեց մինչեւ մէկուկէս ժամ առաջ։ Ռուսական Ռուրիք մարտանաւը ընկղմեցաւ։ Ճարանները ոչնչացուցին անոր նաւաղներէն 450 հոգի։ Ռօսխա ու Կրամպոյ ռուսական յածաւարակները քանի անգամ զարնուելով ծանրապէս վնասուցան։ Ճարանական նաւի մէջ Ռուսերուն ռումբերէն երկու հոգի մեռան եւ եօթը հոգի վիրաւորուեցան։

Զէ-Ֆու.— Ռուսական այն մարտանաւերը, որոնք առաւաւն Բորթ-Արթուրէն մեկնած էին, իրիկուան ժամը իններին վերադարձան։ Ճարանները հոն ճակատամարտ չընեցին։

ՈՒԷՇ-ՀԱՇ-ՈՒԷՇ.— Կը հաստատուի այն լուրը թէ ռուսական Պորնի Թորփիլհալածը Թանձր մշուշի մը պատուն, խրած է Շանթունկի հրանդանին ժայռերուն վրայ, բայց նաւաղները ազատուեր են։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տէյլի Թէլեկրաֆ կ'ըսէ թէ Մաթուսէվիչ ծովակալը որ օգոստոս 10ի նաւային ճակատամարտին մէջ ծանրապէս վիրաւորուած էր, վիրաբուժական գործողութիւն մը կրեր է, որուն հետեւանքով վտանգէ զերծ է։

ԹՈՒՐԻՈ.—Թոկօ ծովակալին մէկ նոր տեղեկագիրը կ'ըսէ թէ ռուսական զրահաւոր մը, Բալլասաի նման, օգոստոս 10ին ընկղմեր է։

ԶԻՆԿԹԱՈՒ.— Սեզարեվիչի սպաները կը յայտարարեն թէ ճարանական զրահաւոր մը ընկղմեր է օգոստոս 10ի ճակատամարտին ատեն։ Զինկթաուսի նաւահանգիստը գտնուող ռուսական բոլոր նաւերուն՝ Սեզարեվիչ զրահաւորը եւ Պիզու

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ Վ.ԱՌՈՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼԻ ԳՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Սոյն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍՏԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։
Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ իր օգտակար պայմաններով ու անմրցելի գիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԴԷՊ ԺԱՆՈՒ ԵՒ ԿԵՆԱՑ՝ 'չտարաժնի ժամանակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ առկայ սակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց ղրամաժիտի ու մանչ աղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցմահ գանձելի տարեթոշակներու։
ԿԱՐԺԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՑԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՆ ԱԶՓԷ ԱՆՑՔՆԵԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԻԱՆԱՑ ՊԱՆԴԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՉԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽՒՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՑՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաթիոյ խան, թիւ 5, Գալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՈՐԴԻՆ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբաս խան

18 8—50

ԱՄԷՆՈՒՆ ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒԱՆ

Զգացումութիւն, կէս գլխացաւ, քնահատութիւն, էնֆիւէնցա եւ ամէն Լզային հիւանդութիւն, ապահովագրուժում կը դանեն տոքթէօր Դր. ՌՕՆԵՆԻ հակաջղացաւական դեղանոցներու միջոցաւ։ Դին, տուփ, դրացուցակին հետ, 3 ֆրանք, բոլոր դեղավաճառաց քով կը գտնուի։ Մթերանոց, Տոքթօր Դառոնեէ եւ ընկ. 75ը Պուլվարի փողոց, Բարիզ, կ. Պոլիս, Ճ. Մէլիքի որդիք եւ ընկ. բոլոր դեղավաճառաց քով։ 11—30

ՏՈՔԹ. Բ. ԷՄԻՐԶԷ

Տոքթ. Բ. Էմիրզէ, որ իր բժշկական ուսումը կատարելագործած է Բարիզի մէջ եւ 15 տարիէ ի վեր մեծ փորձառութիւն ունեցած է, այժմ հաստատուած է, Բերա Պէյօղլը Բարմաք Գաբաւ, թիւ 16։ Մասնագէտ է մանկաբարձութեան եւ կանացի հիւանդութեանց եւ առանցքէ զատ նարդոնի մեթոտներով կը բուժէ ջղային ու հոգեկան ամէն կարգի հիւանդութիւններ, ինչպէս նաեւ արգանդոցաէջ (hystérie) առաջ եկած հիւանդութիւնները, մասնակի անդամալուծութիւն եւ կարկամութիւն եւայլն։ Ասկէ զատ, սպերի եւ սովորական խոլը (սրբոնճ), առանց գործողութեան՝ նոր դեղեմամբ մը կը դարմանէ, տեղը առանց յայտի ընելու։ Տոքթ. Էմիրզէ էֆ. կը գտնուի, Բերա Պէյօղլը Բարմաք Գաբաւ, թիւ 16 առն մէջ, ուր կիրակիին զատ ամէն օր կէսօրէն յետոյ ժամը 1էն մինչեւ 4 (Ր.Ե.) հիւանդ կ'ընդունի, եւ ուրբաթ օրերն ալ ձրիաբար ըկ դարմանէ հիւանդները։ 8 13—15

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐԴԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000

Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ սակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն, ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, Կ. Պոլսոյ եւ մօտակայ Թուրքիոյ մէջ։
Ընկերութեան դրամատունն է Օսմ. Կայսր. Պանքան։
Ընդհանուր գործակալ
ՖՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՈ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Գարա Մուսթաֆա փողոց, թիւ 4
30 10—50

ՄՈՍ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի, Պորտոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող շոգենաւեր։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ռոմէզ	3000	Թիպա	2500
Նեմիս	3000	Նեքոնիս	2400
Թէսպրը	3000	Օսամրիս	2250
Միտնոքաս	3000	Բէրա	1250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	2000
Օս ամպի	3500	Կարքնի	1500
Մաղնիս	2500	Իսլէտ	1100

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒԻԹՈՒ եւ ԸՆԿ.
Ուիթոյ խան
ՃԷՕՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 27—50 13 ճէմա Սգրէդ Լիվերբուլ

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ
ՄԻԱՅ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ ՄԻՋՈՑԻ ՀՈՒՅՍԱԿԱՒՈՐ ՍԱՆԴԱԼՈՎ
SANTAL MIDY

ՍԱՆԴԱԼ ՄԻՏԻ

Անշնաս, կը ջնջէ սէքսէան, վալվար, նեւրալճիան, 48 ժամուան մէջ կը բուժէ հոսումները. յոյժ ազդեցիկ է միզանցքի հիւանդութեանց մէջ, միզանց քարոտութեան, արիւնամիզութեան, առանց միջացաւ պատճառելու զոր առաջ կը բերեն անզուտ և ուրիշ դեղերու հետ խառն սանդալները։
Ամէն քաբսիլ ՄԻՏԻ անունը կը կրէ։
Ամէն դեղատներ

A.

ԱՆՔՌԸ
Հիմնեալ 1858ին
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱՆԵԱԼԸ

Երաշխաւորութեան գումար Ֆր. 168,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 277,000,000

Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
ՍԻԿՍԹՐԻՏ ԱՏԼԷՐ

21 Սթամպոլ Ապուս էֆենտի խան 5—42

CAISSE PATERNELLE
ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼ
ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿ.
ՀԻՄՆԵԱԼ Ի ԲԱՐԻԶ 1841 ԻՆ
ԿԸ ԳՈՐԾԷ ՖՐԱՆՍԱ. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՀՍԿՈՂՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՀԱԿԱՏԵՌԻՆ ՏԱԿ

ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ԵՂԱԾ ՎՃԱՐՈՒՄ 300 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.
ՍԿԻԶԲԷՆ Ի ՎԵՐ ՍՐՔԱՆՆԱԳՐԵԱԼ ԱՊԱՀՈՎԱՅԻՆԹԻՒՆ 700 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐ.

ԸՆԹԱՑԻԿ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ՖՐ. 85,000,000
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ ԵՒ ՊԱՀԵՍՏԻ » 62,750,000

Ուրեմն ընթացիկ ապահովագրութեանց գումարին վրայ պահեստի համեմատութիւնն է 74%, որով ՔԷՍ ԲԱԴԷՐՆԷԼԻ ընծայած երաշխաւորութիւնն կեր ի վեր կը հանդիսանայ ուրիշ ընկերութեանց ցոյց տուած երաշխաւորութենէն։

Ընկերութեան Վարչական Խորհուրդը կազմուած է Ֆրանսայի ամէն նշանաւոր դրամատէրներէն, ինչպէս
Մ. ՌԷՆԷ ՊՐԻՍ, Արեւմտեան Ֆրանսայի երկաթուղեաց Ընկերութեան եւ Քրէստի Լիօնէի Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ՄԱՐԹԻՆ ՏԷ ՖԷԼԷՌ, Դրանսատլանտիք ընկերութեան Վարչական Խորհրդոյ անդամ.
Մ. ԿՈՄՍ ՏԷ ՍԷՆ ԿԻԼՀԷՄ, Նախկին գանձապահ.
Մ. Օ. ՄԱԶԷՐԱ, Ընդհ. Տնօրէն Քրէսի Լիօնէի.

Թուրքիոյ Տնօրէն Գ. ԱՍՏՈՒԱՆԱՏՈՒՐ
Սթամպուլ, Սուլթան-Համամ, Բասամ Քարանթինաքը

Ընկերութեան վրայ Տեղեկութիւն առնելու համար դիմել Քրէսի Լիօնէի.
ՆԱՆՈՓ. — Շահաւոր դիրք պիտի տուի այն ճնշիչին որ կարեւոր արդիւնք մը իրագործած ըլլայ անձնապէս։ 9—48
28

ՀԱԶԱՅՈՂՆԵՐՈՒՆ
ԽԱՅԾՂԱՆ ՀԱԳԻԼ ԷՔԻԼԷՄ

Խայծղանի այս ջուրը ամէն կերպով գերազանց է Եւրոպայէ բերուած կարգ մը նոյն կարգի ջուրերէ որոնց բաղադրութիւնը յայտնի չէ, եւ որոնց համար տնքան չենք ու գովեստներ կը կարդացուին Հազգը Էքիլէմ խայծղանը օսմ. ու օտար ժիլիկներու գնահատանքը եւ առողջապահական Խորհուրդին արտօնութեանը արժանացած է։ Անոր գործածութիւնը բնաւ ուտումքի խանգարում առաջ չի բերեր, ինչպէս կ'ըսեն խայծղանի միւս ջուրերը։ Խիստ օգտակար է հաղի, ցնցղատապի, կուրծքի հարբուխներու, ինֆլուէնցայի եւ թոքախտի առաջին շրջաններուն։ Կը գործածի առաջնակարգ վաճառատուներու եւ դեղատներու մէջ։ Դինն է հինգ դրուշ։ 24 9—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստոս 2/14 Լ. 1310 Սէֆեր 20 բուակիր Ֆեւրմանով

Դիմել Ընկերութեան Կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Քարաքէօյ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—
Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սատաք եւ Ռոտիդի, Շէյխ իւլ Իսլամխան, Պահէճ գաբաւ թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անէէլիտէս, կայսրանի հրապարակ.
Գատրգիւղ, Բեսիկ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գատրգիւղ, Մ. Ա. Անդիբա, Մօտա ճատէսի.
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմոյի.
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիրժոնց, թիւ 12 Թիւնէլ խան.
Գալաթիա, Մ. Էդիէն Քէմէկի, Թէվէքքիլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Պէօյիւքտէրէ ճատէսի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Բէսիկ էֆ.
Բ. Սօմմարիբա, Բէնիք.

17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 11—50

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ· ՊԱԼԱՏԱՆ ՀԱՑԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց տակաւնութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ գործածած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 430է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքաղդամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուներու մէջ։

Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 կրկին։
) 2. » » Կալաթա Սէրայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի եւեւ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Զարշը պոյը, թիւ 120։

Դասերը եւ նորագիւտիւնները ձրի։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիզ օղլուի առունը։ 16 14—50

ԹՈՍԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒԱՔ
Ընդմէջ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկսայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմս	1497	Կոգոս	1111	Մայրս	724	Ռոգարիտ	186
Այէրթ	3607	Գոլ Կ.	1936	Կրոտնս	1195	Մարէնկա	2273	Սա Փո	1113
Անտէլս	1541	Գորսս	835	Հիրս	775	Մարդէլ	3709	Տրբ	1735
Արիոսքս	2277	Տիրս	431	Հիտալկ	1581	Մ Քոտ	3887	Սիլվիոս	1193
Պասանս	1822	Տուինս	937	Հի առ.	372	Միլ	1057	Սը բս	1203
Պորտոնիս	1264	Տուրս	1383	Հորանթիս	3600	Մոնդէպէլ	1135	Թասսոն	1323
Պրավս	1076	Տէլաքս	1713	Հոմաէը	595	Մուրալ	249	Թ. Ուիլսոն	1346
Պրինս	841	Տիտամ	644	Իսկս	2384	Էրս	1033	Թոր ն	3327
Ղրֆիա	448	Էպոս	1464	Իտանս	540	Սիս	410	Թոլ տոս	1470
Ֆէլիս	1371	Էլտորատս	1350	Ճ ւնս	1000	Սն ա ն	4036	Հ ս քի ն	487
Գամբս	1337	Է ազս	84	Քէսս	1058	Օլան ս	1545	Ուրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	924	Քրինս	1207	Բալէրնս	631	Վասք.	1914
Դ. զ	1094	Ֆինա տ	1128	Ռոմնս	1700	Բոլ	510	Վոլտ	1289
Ջիրա	2730	Ֆլամինկ	149	Լէս	1085	Ս ալնս	229	Ա լ Թուրն.	2396
Ս սերս	1831	Ֆրանչիսքս	4582	Լ բանչ	2272	Ս ր ս ի ն	1663	Էտտ	1350
Քլիս	2697	Հալիֆս	306	Լիվոնս	1633	Ռոլտ	1613	Էրս	1200
Գոլորատս	4225	Կիկանս	1143	Լորէնցս	314	Ոմէս	1789		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հաս հասած են։
Մորոիֆս շոգենաւը, նաւապետ Պօքսոլ։
Քօնկս » » Հարպօրտ։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԻԻՋՕՏ
Թիւ 22—24, Քիւլիւք Միւլէթ խան, Գալաթիա 10 30—50

COMP. RUSS
Navigation à Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթուան երթեւեկութիւններ
Ցուլ'ս

Գշ.	3/16	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւսւ Տարտանել, Միտիլի, Իզմիր, Փիրա, Թարապոյրու-Շամ, Գէրուզ, Ռաֆա, Հոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։
Ե.	5/18	Օտէսա ժամը 10ին առաւու։
Շբ.	7/2	Մէրսէլիուս, Իզմիր, Թիրէ, Աղեքսանդրիա ժամ 10ին առաւուն։
11		Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։ 15—50

ՅՐԷՏ. ԼԻՍԻԼՆՆ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ բանողաց.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Վիքտորիան	10500	Ցիլիքա	3500
Ամէրիկան	10500	Էմիրէլան	3500
Բէսարիան	10500	Արրմ.ան	3000
Լանսաստրիան	9000	Ալէքէրիան	3500
Ֆիլատէլֆիա	9000	Արապիան	3500
Ֆոլոմիան	8000	Բէրէնիան	2500
Ֆորտիան	8000	Ինսուլարիան	2500
Գոսպոնիան	8000	Ցլասգոյիան	350
Ֆիրտինիան	8000	Լէսթրիան	2000
Ֆալէրիան	3700	Մէնսա	900
Վալսնիան	3700	Սուրաբ	800
Ֆլամինիան	3700	Լիսպոն	81
Թոսիան	3500		

Ապրանքի տէրերին կը խնդրուի իրենց ապրանքն այնուր փոխադրելու կամ Գալաթիոյ մաքսատունը հանելու համար իրենց հրամանքը տրուիլ ներքեւեալ ժամանակներուն 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՖԷՍԻՐ ՀԱՅՏՆԻՆ
Գալաթիա, քարաքէօյ մօտ
27—50 12 Ֆարտատան հին տեղ

ԳԻՒՆԱՐԴ CUNARD
ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ
Որ ամիսը երկու անգամ կը բանի
Լիվերբուլի եւ Արեւելից միջեւ

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Նվէրնիա	18900	Սիլիսիա	759
Սաքսոնիա	18900	Քանատա	4341
Լուսիտանիա	13950	Վէրոնա	3229
Լամբրանիա	13950	Բաւարիա	2945
Ումբրանիա	8845	Թիրոլիա	2936
Ուսիտրիա	8128	Սքանդինաւիա	2935
Ֆիրենցիա	8120	Սամարիա	2852
Սէրվիա	7392	Ալէքսս	2181
Ալբանիա	7269	Եէրուսալէմ	1641
Եէտոն	1350		
Էրս	1200		

Դիմել առ ՅՈՒԼի և ՍԻԿԷՐ
28—50 Joly et Seagor
Մէյմանէթլի խան, թիւ 6, 7, 8, Գալաթիա, Քարա Մուսթաֆա փողոց։ 14

Ա. բաշխատէր ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԲԻԷՐ ՏԸ ՔՈՒՐՍԷԼ

ԲԱՐԻԶԻ ԳՈՐԾԻՍԻՈՒՐԻՆԵՐԸ

ՄԵԾ ՈՒ ԱՆՏԻՊ ՎԷՊ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴ ՄԱՍ

Ժ.

ԻՐԱՒ ՍՈՒՏ ՄԸ

Ամէնէն երկայն ճամբան պիտի հեռուէր եւ ամենդամ պիտի դառնար, իր ընտանիքը հանելու համար քարափին ուղղուած։
Ցանկարծ ալքերը հանդիպեցան սեւ բարակ սուտերի մը, իրմէ երեսուն քայլ հեռու։
Կնոջ մը սիլուէթն էր։
Պահ մը կանգ կ'առնէր այդ կինը, կրթնելով կամարջին եզերքին, յետոյ նորէն ճամբայ կ'ելլէր մէկէն ի մէկ, մեծաքայլ յուզմամբ, անկարգ շարժում ներու միջոցաւ չէշելով այդ մինչեւ ատեր։
Այն պահուն երբ Պ. տը Ռուվրէյ կը հասնէր ան տեղ, ուր կանգ առած էր այդ անսովոր չրշագարդը, անհնազանդ գտաւ զայն։
Մրեւոյն ատեն կօշկի ներքներու թեթեւ ազմուկ մը լսեց, որոնք դարափը տանող քարէ սանդուխներուն վրայ ձայն կը հանէին։
Ցանկարծ մտածում մը ունեցաւ դուքսը։
Ու չատ ճիգ բաւօրէն, աղէտի մը յայտանդիմանութիւնը պարզուեցաւ աչքին առջեւ։
Աչխուժօրէն այդ կնոջ ետեւէն խոյացաւ, սանդուխներէն վար իջնելով։
Ետ դարափին վրայ հասաւ, ողմակ մը լսեց, որուն ի՜նչ ըլլալը կռահեց իսկոյն. մարմնոյ մը ոսկեսմին ձայնն էր ջուրի մէջ...
Դուքսը, տրտզօրէն, չորս կողմ դարձուց աչքը։ Այն տեղը ուր տեղի կ'ունենար գիշերային այդ առամը, բոլորովին ամայի էր։
Բանի մը մեթր հեռուն, նաւակամուրջ մը նշմարեց։
Հոն վազեց. թեթեւս պաշտօնեայ մը գտնուէր հոն, որ կարենար օգնութեան հասնիլ յուսահատ կնոջ։
Վերջին չոգենաւը նոր մեկնած ըլլալով, մարդուն մէկը կը մարէր քարուղէ լամբարները, որոնք աղօտ կերպով կը լուսաւորէին նաւամատոյցը։
Երկու բառով, դուքսը պատմեց եղելութիւնը։
—Նաւակի մը պէտք կայ. ունիք հարցուց Պ. տը Ռուվրէյ։
—Այո՛, մեր շղթաները կապելու ծառայող նաւակը ճիշտ կը դանուի այն տեղը ուր կինը նետած է ինքզինքը... Մի՞այն թէ չեմ գիտեր թիավարել։
—Ես գիտեմ, պատասխանեց դուքսը։
Այս վերջինը թեթեւօրէն նետուեցաւ այն նաւակին մէջ զոր չոլժաձեւով մը ցոյց տուած էր խօսակիցը։
Նաւամատոյցի մարդը ծանկի եկաւ, նաւակին նշանները քակելու համար. մինչ Պ. տը Ռուվրէյ, կանգնած, անձկալի նայուածքով կը քննէր զինքը շրջապատող ջուրերը։
Իրմէ քսան քայլ հեռուն, ջուրին մակերեսին վրայ ծփացող բան մը նշմարեց, որուն վրայ իր ճերմկեկ լոյսը կը տարածէր լիալուսինը. անտարակոյս յուսահատ կնոջ մարմնն էր, որ տիրոջ հասանքէն, դեռին մէջեղը քաշուած էր։
Պէտք էր անոր քովն հասնիլ։
Բիէր ծոեցաւ, թեւերակները ձեռք առաւ եւ կորովի բաղուկով մը, առաջ տարաւ նաւակը, խոստանակի կարելու համար ծփացող ջուրերը։
Բանի մը վայրկեաններ սահեցան։
Անձկալի նայուածք մը ձգեց։
Լուսնին արծաթէ հեաքերուն մէջ, ջուրին երեսը, դուրս ցցուած կը տեսնէր խարտեաշ ու չատ ժգոյն գլուխ մը։
Տարտախտ կնոջ միջնադդեսանները թոյլ կաւտային որ անիկա ծփայ ջուրին երեսը... բայց ո՞րքան ատեն։
Բիէր տը Ռուվրէյ նաւակը ուղղեց այն կողմը, ուր կը յուսալանար մարմինը։
Մէկէնիմէկ թեւակները ձգեց, ու նաւուն առջեւի կողմին վրայ ծռած, երկու թեւերը երկարեց գեռին, այն պահուն երբ խեղդուած կինը մօտէն կ'անցնէր։
Դուքսը բռնեց զայն, բայց ոտիպուեցաւ զօրաւոր հիգ մը ընել, իրեն քաշելու համար զայն։
Բիչ մնաց որ նաւակը դառնար։
Առանց իր բեռը ձգելու, Պ. տը Ռուվրէյ հակադրձ շարժում մը ընաւ, հաւասարակշռութիւնը վերահաստատելու համար։
Վերջապէս կրցաւ ջուրէն դուրս հանել տարաբախտ կինը. բուռն հիգ մը ըր նելով նաւակին խորը զետեղեց զայն։
Նաւաղած էր ան։
—Ցաջողեցա՞ք, ըսաւ ձայն մը, նաւակամուրջին վրայէն։
—Այո՛, պատասխանեց Պ. տը Ռուվրէյ, նաւակամուրջին ուղղութեամբ թիավարելով։
Նաւակը մօտեցաւ, եւ նաւակամուրջին մարդուն օգնութեամբ, սպասման սրահին նստարաններէն մէկուն վրայ դրաւ իր ազատած կինը։ Ջուրին մէջ ընկղմումը չատ քիչ ժամանակ տեւած չըլլալուն, կինը բոլորովին խեղդուած եղած չէր։
Առանց հոգ ընելու որ պաղ կ'առնէ, Բիէր հանեց վերարկուն եւ անով պատեց մանկամարդ կինը։
Մինչ նաւակամուրջին մարդը կը ջանար սթափեցնել կինը, զորեղ չփնտռելով, ան ատեն միայն դուքսը կրցաւ տեսնել զայն։
Նորատի աղջիկ մըն էր, գեղեցիկ տղայ մը, չանգրդոզ ու քաղցր դէմքով մը։
Բայց նաւամատոյցի պաշտօնեային կողմէ չդուլուած խնամքները չատ ճարտար չէին, որովհետեւ դեռատի աղջիկը չշարժեցաւ։
Զորս կողմէն հովանի ենթակայ տեղէն պէտք էր փոխադրել այլուր։
Բայց այդ պահուն ամայի էին չրջակայքը...
Բոլոր խանութները գոցուած էին Մնաց որ չատ քիչ էր ատենց թիւը։
Սակայն անհրաժեշտ էր վայրկեան մը իսկ չկորսնցնել։
—Օգնեցէք ինծի, ըսաւ Բիէր, խօսքը իր աշխատակցին ուղղելով։
Իրենց ճիգերը միացնելով, երկուքը առին տարին միշտ անշարժ մարմինը, ատենդխներէն վեր ելան, որոնք քարափ կ'տանէին։
Հոն, Պ. տը Ռուվրէյ ուրախութեան հիլ մը արձակեց։
Իր ազակողմը արտաքին գործոց պաշտօնական պատուհանները լուսաւորած տեսաւ։
— Ո՞ւր պ'ոտ երթանք։
— Այս կողմէն, պատասխանեց Պ. տը Ռուվրէյ։
Արագօրէն, երկուքը մէկեանց իրենց բերը չակած, դէպի պաշտօնական ուղղուեցան։
Վանդակապատը բաց էր տակաւին։ Բիէր կանգ առաւ դռնապանն փոքր տաղաւարին առջեւ ու տպակին զարկաւ։
Դռնապանը դուրս ելաւ իր խցիկէն, ուր մրափելու վրայ էր։
— Վոյնրրել հո՞ս է, հարցուց Պ. տը Ռուվրէյ ճանապարհօրդ։
Դռնապանը ճանչցաւ նախկին նոխարարը։
— Այո՛, պարո՛ն դուքս, ըսաւ փութկոտութեամբ... Բայց սպասարկութեան մէջ է։
— Շա՛տ, չնորհակալ եմ... Տղա՝, ինծի հետեւեցէք։
Հեղգնամբոյր ու խիստ յարգալից դռնապանին կողմէ Բիէր տը Ռուվրէյի տրուած պատուոյ լանչէ լեայ, նաւակամուրջի պաշտօնեան հնազանդեցաւ իրեն տրուած պատուէրին. իր թեւերուն մէջ բռնած նորատի աղջիկը, դուքսին հետեւեցաւ։

(Շարունակելի)